

Výukový manuál pro pracovníky v oboru bezpečnostních služeb

Bc. Petr Smažík

Diplomová práce
2015



Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky
akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Petr Smažík**
Osobní číslo: **A13394**
Studijní program: **N3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Výukový manuál pro pracovníky v oboru
bezpečnostních služeb**
Téma anglicky: **A Training Manual for Professionals in the Security ServicesField**

Zásady pro vypracování:

- 1. Popište právní status komerčních bezpečnostních činností.**
- 2. Zhodnoťte národní soustavu kvalifikací a její význam pro bezpečnostní činnost.**
- 3. Zpracujte základní rozsah znalostí a provedení zkoušek na jednotlivé odborné způsobilosti.**
- 4. Presentujte hodnotící standardy pro odborné způsobilosti.**
- 5. Zhodnoťte právní úpravu z pohledu de lege ferenda.**

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. **KAMENÍK, Jiří a František BRABEC. Komerční bezpečnost: soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2007, 338 s. ISBN 978-807-3573-096.**
2. **KYNCL, Jaromír. Odborná způsobilost v komerční bezpečnosti. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2010, 219 s. ISBN 978-80-7431-028-7.**
3. **PORADA, Viktor a Stanislav KRIOVSKÝ. Detektivno-pátracia činnosť: soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur. Vyd. 1. Košice, 2008, 111 s. ISBN 978-80-89282-21-0.**
4. **Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce.**
5. **KAMENÍK, Jiří a Radek ZAPLETAL. Ekonomické a právní aspekty komerční bezpečnosti. Vyd. 1. Brno: Univerzita obrany, 2013, 85 s. ISBN 978-80-7231-933-6.**
6. **MUSIL, Jan, Zdeněk KONRÁD a Jaroslav SUCHÁNEK. Kriminalistika. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 2001, 512 s. ISBN 80-717-9362-0.**
7. **Platné ČSN-EN pro bezpečnostní systémy (projektování a montáž).**
8. **VALOUCH J. Projektování bezpečnostních systémů., 1. vydání, vydáno elektronicky. Vydavatel: Universita Tomáše Bati ve Zlíně, 2012. 316 str. ISBN 978-80-7454-230-5.**
9. **Dostupné z: <http://www.jablotron.com/cz/pro-montazni-partnery/kurzakademie/zaklady-elektronickeho-zabezpeceni-objektu/>**

Vedoucí diplomové práce:

JUDr. Vladislav Štefka

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání diplomové práce:

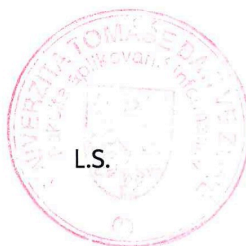
12. ledna 2015

Termín odevzdání diplomové práce:

15. května 2015

Ve Zlíně dne 6. února 2015

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.
děkan



doc. RNDr. Vojtěch Křesálek, CSc.
ředitel ústavu

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby,
- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jene výtisk diplomové práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce,
- byl jsem seznámen s tím, že na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3,
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona,
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo - diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na náhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše),
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně dne 15. května 2015.

.....

podpis diplomanta

ABSTRAKT

V této diplomové práci se budu zabývat problematikou soukromých bezpečnostních služeb v ČR. V úvodu své práce vyspecifikuji postavení soukromých bezpečnostních služeb. Uvedu rozdíly mezi státní a komerčně bezpečnostní činností s vymezením jejich věcné a místní působnosti s odkazem na právní úpravu. Velmi podrobně se budu věnovat profesní kvalifikaci v komerční bezpečnosti podle Národní soustavy kvalifikací. V závěru nastíním právní úpravu SBS z pohledu de lege ferenda.

Klíčová slova: národní soustava kvalifikací , profesní kvalifikace, soukromá bezpečnostní služba, bezpečnostní činnost

ABSTRACT

In this thesis I will deal with the issue of private security services - vices in the country. In the introduction to his work I specify the position of private security services. I will present the differences between national security and commercial activities and their respective substantive and territorial jurisdiction with reference to the legislation . Great detail , I will devote a professional qualification in commercial security according to the National Qualifications Framework . In conclusion, I will outline legislation SBS in terms of de lege ferenda .

Keywords : national system of qualifications , professional qualifications , private security service , security activity

Rád bych touto cestou vyjádřil poděkování JUDr. Vladislavu Štefkovi, vedoucímu mé diplomové práce, za jeho zájem, připomínky, trpělivost a cenné rady, které mi věnoval při vedení mé diplomové práce. Mé poděkování patří též rodině a blízkým za pomoc a podporu během studia.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Úvod	10
1 Postavení soukromé bezpečnostní služby v ČR	11
2 Rozdíl mezi státní a komerčně bezpečnostní činností – vymezení jejich věcné a místní působnosti s odkazem na právní úpravu	13
2.1 Státní bezpečnostní činnost – vymezení věcné a místní působnosti s odkazem na právní úpravu	16
2.1.1 Policie České republiky	16
2.1.2 Obecní České republiky	20
2.1.3 Vězeňská služba a justiční stráž.....	23
2.1.4 Celní správa.....	28
2.2 Komerčně bezpečnostní činnost – vymezení věcné a místní působnosti s odkazem na právní úpravu	29
2.2.1 Vymezení působnosti.....	29
2.2.2 Pojem komerční bezpečnosti	31
2.2.3 Úprava působení SBS právním řádem.....	31
2.2.4 Návrh zákona o soukromé bezpečnostní činnosti	32
3 Zhodnocení národní soustavy kvalifikací a její význam pro bezpečnostní činnost	34
3.1 Profesionální kvalifikace v komerční bezpečnosti	35
3.2 Standardy	36
4 Základní rozsah znalostí a provedení zkoušek na jednotlivé odborné způsobilosti	38
4.1 Strážný (kód 68-008-E)	38
4.1.1 Kvalifikační standard	39
4.1.2 Hodnoticí standard pro odbornou způsobilosti Strážný.....	40
4.1.3 Pokyny k realizaci zkoušky	44
4.2 Psodod bezpečnostní služby (kód 68-001-H)	47
4.2.1 Kvalifikační standard	48
4.2.2 Hodnoticí standard pro odbornou způsobilost Psodod bezpečnostní služby.....	48
4.2.3 Pokyny k realizaci zkoušky	52
4.2.4 Právní aspekty používání psů u SBS.....	54
4.3 Pracovník dohledového centra (kód 68-003-H)	55

4.3.1	Kvalifikační standard	56
4.3.2	Hodnoticí standard pro odbornou způsobilost Pracovník dohledového centra ..	57
4.3.3	Pokyny k realizaci zkoušky	59
4.4	Detektiv koncipient (kód 68-003-H)	61
4.4.1	Kvalifikační standard	62
4.4.2	Hodnoticí standard pro odbornou způsobilost Pracovník dohledového centra ..	62
4.4.3	Pokyny k realizaci zkoušky	65
4.5	Vedoucí detektiv (kód 68-002-T)	67
4.5.1	Kvalifikační standard	68
4.5.2	Hodnoticí standard pro odbornou způsobilost Detektiv	69
4.5.3	Pokyny k realizaci zkoušky	71
5	Základní kynologické otázky	74
5.1	Právní aspekty používání psů u SBS	74
5.2	Základní zásady teorie výcviku psa	76
5.2.1	Podněty využívané při výcviku psa	77
5.2.2	Základní metody výcviku psa	77
5.2.3	Podmíněné a nepodmíněné reflexy psa	78
5.2.4	Typologie psů z hlediska vyšší nervové činnosti dle Pavlova	79
5.2.5	Plemena psů využívaná u SBS	83
5.2.6	Způsoby použití cvičeného psa	85
5.2.7	Pes jako zbraň	87
6	Právní úprava SBS z pohledu de lege ferenda	88
	Závěr	93
	Seznam použité literatury	94
	Seznam použitých symbolů a zkratek	98
	Seznam obrázků	99
	Seznam tabulek	101
	Seznam příloh	102

ÚVOD

Bezpečnostní situace v České republice v oblasti kriminality nebyla nikdy příliš příznivá a není tomu tak ani v současné době.

Proti kriminalitě je třeba neustále bojovat s využitím všech dostupných a zákonných prostředků. Stát by měl mít zájem do systému vnitřní bezpečnosti stále více zahrnovat soukromé bezpečnostní služby (SBS), jelikož policie nemůže všechny činnosti v oblasti boje proti kriminalitě zvládat sama. Zapojení SBS do systému vnitřní bezpečnosti je běžnou záležitostí ve všech vyspělých státech.

Činnost SBS dnes daleko přesahuje pomyslné hranice obecného vnímání veřejnosti. Existuje de facto sama o sobě, neboť její existenci vyvolaly společenské vztahy a potřeba společnosti. Malá část veřejnosti ví, že SBS zastávají taktéž významné postavení při zajišťování ochrany obyvatelstva našeho státu, např. při realizaci evakuačních aktivit, řešení požadavků požární ochrany, figurují i u zajišťování ochrany kritické infrastruktury.

Úvodní část diplomové práce se věnuje postavení soukromé bezpečnostní služby v České republice. Popisuje, v čem spočívá zásadní rozdíl mezi SBS a státní (veřejnou) bezpečností. SBS i policie bývají velmi často silně personálně propojeny. To může nabývat několika podob, kterým se diplomová práce též věnuje.

Velká část práce se zabývá podrobným zhodnocením profesních kvalifikací v komerční bezpečnosti podle Národní soustavy kvalifikací a jejich významu pro bezpečnostní činnost.

Část Základní kynologické otázky je podrobně rozpracována z mnoha úhlů pohledu z důvodu mého dřívějšího aktivního působení při výcviku služebních psů jak v pozici psovoda, tak v pozici figuranta v Základní kynologické organizaci Prosek v Praze 9.

Závěr práce se soustředí na právní úpravu SBS z pohledu de lege ferenda.

Cílem této práce je podat ucelený přehled (manuál) o soukromých bezpečnostních službách v České republice s odkazem na platnou právní úpravu.

1 POSTAVENÍ SOUKROMÉ BEZPEČNOSTNÍ SLUŽBY V ČR

Soukromé bezpečnostní služby jsou jedním z nejrychleji a nejdynamičtěji se rozvíjejících oborů podnikatelských činností. Zajišťují bezpečnost osob a majetku na komerčním základě. Pojem soukromé bezpečnostní služby v sobě zahrnuje veškeré soukromé bezpečnostní činnosti prováděné na komerčním základě. Postavení SBS je vždy odvislé na systému uspořádání společnosti, pojetí politiky obecně a bezpečnostní politiky zvláště, na ekonomickém systému. Jejich upevňování závisí na skutečné existenci bezpečnostních rizik a stavu kriminality a dalších sociálně patologických jevů a procesů. Z toho pak vyplývá, jaké množství, druhy a počet bezpečnostních subjektů bude třeba.

V ČR se můžeme dnes setkat s činností SBS téměř na každém kroku. Poskytují velmi rozmanité služby – ostrahu pozemků, objektů, skrytých hlídačů v obchodech, ochranu osob, soukromých detektivů, instalaci a provoz různých technických prostředků k zabezpečení objektů a pozemků, včetně kamerových systémů, jejich monitoring, vyhodnocování, reakci na případné narušení, převozy peněz a jiných cenností, atd.

Můžeme se s nimi setkat nejen v objektech soukromých společností, ale i státních úřadů a měst a obcí, ve výrobních podnicích, na parkovištích, v provozovnách nejrůznějších služeb. Stále častěji se využívají v bytových komplexech k bydlení, nikoli jen podnikání. SBS působí nejčastěji v uniformách, bývají ozbrojeni. Jsou pravidelně školeni v sebeobraně, cvičeni v bojových sportech. Shromažďují a zpracovávají často velmi citlivé osobní údaje. SBS jsou chápány jako podnikatelské subjekty, které se zabývají specializovanou činností, která směřuje k uspokojení oprávněných bezpečnostních zájmů a potřeb fyzických a právnických osob na základě smluvního vztahu a za úplatu [1]. Soukromými bezpečnostními službami jsou jak právnické osoby (nejčastěji označované „soukromé bezpečnostní agentury“), tak fyzické osoby. Specializovanou činností je myšlena bezpečnostní činnost realizovaná v souladu s koncesní listinou k zajištění ochrany osob a majetku, které vykonávají příslušný druh podnikání. Vyloučeny jsou osoby, které zajišťují tzv. vlastní ochranu, tedy bezpečnostní činnost prováděnou pro vlastní potřebu, vlastními zaměstnanci, nebo osobami v obdobném poměru a ne jako podnikatelská činnost za úplatu. Pro bližší představu o soukromé bezpečnostní činnosti je zde uveden výčet specializovaných aktivit. Některé níže uvedené aktivity mohou představovat větší riziko jak pro demokratický právní stát, tak pro lidská práva, případně pro obojí. Není dobré od sebe tyto aktivity izolovat, jelikož v praxi jsou prováděny společně, někdy souběžně.

V rámci ochrany (ostrahy) majetku a osob:

- statická ostraha = strážní služba zjišťující a kontrolující daná místa,
- zásahové hlídky, hasičská družstva,
- pořadatelská činnost,
- přeprava cenností a hotovostí,
- monitorovací činnosti (kontrola oprávněnosti vstupu osob).

V rámci technického zabezpečení:

- sledování pohybu pomocí kamerových systémů (CCTV systémy),
- vyhledávání zařízení, která slouží k odposlechům, nebo k zajištění bezpečné komunikace,
- montáž, servis, provoz poplachových systémů a systémů kontroly vstupu.

V rámci detektivních služeb:

- pátrání po osobách, po věcech,
- sledování - monitorovací činnost objektů pevných i pohyblivých,
- vyhledávání informací s možností využití jako důkazní prostředek v soudním či správním řízení,
- sběr informací pro účely komerčního zpravodajství.

Klienti SBS si objednávají většinou více činností dohromady, aby bylo zajištěno jejich bezpečí co nejlépe. Stejně tak poskytovatelé komerční bezpečnosti v nabídce svých služeb uvádějí širší okruh činností.

Kromě zisku je důležité zefektivnit práci, zvýšit kvalifikaci v pracovním procesu a získat potřebné odborné předpoklady pro výkon práce. K tomu je potřeba mít kvalifikovaný a kvalitně vyškolený tým zaměstnanců SBS. Dnes mohou podstoupit zaměstnanci SBS řadu školení a kurzů zaměřených na jejich specializaci. Bohužel mnoho pracovníků SBS je proškoleno pouze nezbytnými vstupními testy, které předepisuje zákon. Problémem bývá i to, že agentury posílají zaměstnance na školení kolikrát jen v případě nutnosti, ale už neexistuje žádný dlouhodobý strategický plán, který by určoval komplexní vzdělávání pracovníků SBS. Díky rychlému vývoji moderních technologií budou specializovaná školení stále přibývat a stávat se důležitými a nezbytnými pro výkon práce pracovníků u SBS. Mohou se díky nim tvořit diametrální rozdíly mezi pracovníky různých bezpečnostních agentur.

2 ROZDÍL MEZI STÁTNÍ A KOMERČNĚ BEZPEČNOSTNÍ ČINNOSTÍ – VYMEZENÍ JEJICH VĚCNÉ A MÍSTNÍ PŮSOBNOSTI S ODKAZEM NA PRÁVNÍ ÚPRAVU

Hlavní role SBS spočívá v poskytování nadstandardního zabezpečení pro zákazníky, kteří si za tuto vyšší úroveň chtějí a mohou připlatit. SBS nemají nahrazovat bezpečnostní služby státu, zajišťované hlavně policejním sborem, ale mají je pouze doplňovat. Faktická práce SBS se velmi podobá práci Policie ČR.

V čem tedy spočívá zásadní rozdíl mezi SBS a státní (veřejnou) bezpečností?

V nestátním charakteru, ale s nutností státního souhlasu (koncese) s provozováním činnosti a v nezbytné existenci smluvního vztahu mezi poskytovatelem a odběratelem činnosti (služeb) v případě soukromého provozovatele bezpečnostní činnosti . [2].

Právní úprava postavení SBS se soustředí do živnostenského zákona (např. při živnosti – ostraha majetku a osob, služby soukromých detektivů a poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob, není stanoven žádný speciální režim oproti jiným druhům koncesovaných živností, i když provozování SBS se v mnoha ohledech liší od jiných druhů podnikání. Jednou ze základních povinností státu je zajištění bezpečnosti svých občanů. Policie představuje (spolu s dalšími ozbrojenými složkami státu) tradiční veřejnoprávní nástroj k zajištění bezpečnosti ve státě. Jejím hlavním úkolem je dohled nad zločinností, včetně její prevence, a ochrana veřejného pořádku. [3]

Podle některých odborných názorů by měly hlavní úkoly policie reflektovat měnící se potřeby a požadavky obyvatelstva, k jehož ochraně je policie prvotně zřízena. Policie musí respektovat primát práva, včetně hodnoty lidské důstojnosti. Je velmi přísně a pečlivě kontrolována a je odpovědná veřejnosti.

V demokratické společnosti je existence a působení policie nezbytné pro ochranu lidských práv a svobod všech členů společnosti. Paradoxně, na druhou stranu jsou prostředky její práce v podstatě nedemokratické, včetně násilí a tajné činnosti. Právě to může být zneužito a obráceno proti dotčené společnosti. Jinak řečeno - policie je zároveň podstatnou oporou a podstatnou hrozbou demokratické společnosti [4]. Existence SBS je rovněž neoddelitelně spjata s demokratickým státem, hlavně v liberálním pojetí. Stát používá moc v té míře, na niž se společně dohodne a v jaké se její členové vzdají své vlastní svobody. Zbylá část, kterou si jednotlivci ponechávají, je pak právě tou částí, která

vytváří prostor pro soukromé iniciativy všeho druhu, včetně iniciativ bezpečnostních. Existence a činnost SBS je v demokratickém právním státě oprávněná. Pochybnosti mohou vzbuzovat míra působení SBS ve státě, typy činností, které jsou jimi vykonávané, jakožto i osoba jejich zákazníka.

Základní rozdíl státní bezpečnostní činnosti a SBS spočívá v odlišném původu, v právní povaze. Cílem SBS je produkovat zisk, proto je pro ně důležitá spokojenost jejich klientů (zvláště v konkurenčním tržním prostředí).

SBS jsou závislí na přáních a požadavcích klientů:

- primárně se soustředí na hospodářskou ztrátu, ne na zločin,
- uchylují se k preventivním prostředkům (pozorování, dohled),
- jsou součástí širšího systému soukromé justice,
- jejich rozvoj souvisí s rozvojem rozsáhlých soukromých prostranství,
- větší technologická vyspělost a specializace, větší flexibilita,
- SBS si lze najmout pouze jen na nutnou dobu a v množství, které je v danou chvíli potřebné.

Státní služby:

- schopnost přizpůsobovat se pokroku je snižována díky byrokratickým, finančním i jiným překážkám,
- policie funguje jako stálý sbor s konstantním počtem příslušníků (nelze přizpůsobit podle potřeby).

I když můžeme hovořit o SBS a policii jako o protikladných subjektech, mají i shodné aspekty:

- velmi podobný obsah práce (ochrana osob i majetku, prevence, odhalování protiprávních aktivit),
- totožné některé pracovní metody,
- pochůzková činnost,
- zásada zákonnosti (legalita),
- přiměřenost (oportunita),
- subsidiarita,
- iniciativa,
- zdvořilost (etika),
- obdobné odborné a morální předpoklady.

SBS i policie bývají velmi často silně personálně propojeny. To může nabývat několika podob:

- *moonlighting (melouchaření)* – příslušník policie, když není ve službě, pracuje v oblasti SBS,
- *blue drain (odliv modrých)* – policisté z různých důvodů opouští policejní řady a rozšiřují řady v oboru SBS – mají ideální předpoklady díky práci u policie,
- *old-boy network (sít' bývalých parťáků)* - udržují s i nadále své dřívější kontakty, které mohou využít ve své soukromé praxi, pokud potřebují získat určité informace, ke kterým soukromé subjekty nemají přístup
- *grey policing (šedá policejní práce)* – policisté využívají služeb soukromých subjektů pro tzv. špinavou práci – může zahrnovat jednání, kterým by policisté porušili zákon (ale pro SBS je legální), tak i jednání, které je v rozporu se zákonem vždy. Proto je nezbytné je zlegalizovat. Tento proces bývá nazýván tzv. *praní informací (information – laundering)*.

Dalšími druhy spolupráce může být jejich společné partnerství ve formě společného vyšetřování, pravidelné nebo jednorázové zajišťování bezpečnosti na určitém místě při určitých událostech, vzájemné sdílení informací formálními cestami.

Dnes již neplatí, že výhradními klienty SBS byly jiné soukromé subjekty. SBS si často najímají i veřejné orgány a instituce. Mohou si od nich kupovat služby soukromého charakteru (např. ostraha jejich sídel a jiných objektů), služby spojené tradičně spíše s činností policie (zajišťování bezpečnosti při veřejných akcích),

Policie se již neomezuje jen na bezplatnou službu veřejnosti, ale nabízí i placené služby jak subjektům z veřejného, tak soukromého sektoru. Mohou jich využívat menší obce, kde se policie stahuje z jejich území.

Mnoho lidí dnes již nedokáže rozlišit činnost SBS od činností strážníků obecních policií nebo policistů ČR.

2.1 Státní bezpečnostní činnost – vymezení věcné a místní působnosti s odkazem na právní úpravu

Do této oblasti spadá Policie ČR, Obecní policie, Vězeňská služba a Justiční stráž, Celní správa.

2.1.1 Policie České republiky



Obr. 1 – Znak Policie české republiky

Postavení a činnost Policie České republiky upravuje zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky. Policie České republiky je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor zřízený zákonem České národní rady ze dne 21.6. 1991.

Policie České republiky slouží veřejnosti a jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku, chránit veřejný pořádek a předcházet trestné činnosti. Plní rovněž úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, předpisy Evropských společenství a mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu České republiky [5].

Je podřízena Ministerstvu vnitra ČR. Tvoří ji:

- ✓ **Policejní prezidium ČR** - v čele s policejním prezidentem,
- ✓ **Útvary s celostátní působností** – zřizuje je na návrh policejního prezidenta ministr, patří sem:
 - Kriminalistický ústav v Praze,
 - Letecká služba,

- Národní protidrogová centrála SKVP,
 - Pyrotechnická služba,
 - Ředitelství služby cizinecké policie,
 - Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu SKPV,
 - Útvar pro odhalování organizovaného zločinu (ÚOOZ),
 - Národní protidrogová centrála,
 - Útvar speciálních činností SKPV,
 - Útvar zvláštních činností SKPV,
 - Útvar odhalování korupce a finanční kriminality SKPV,
 - Útvar pro ochranu prezidenta ČR,
 - Útvar pro ochranu ústavních činitelů,
 - Útvar rychlého nasazení,
 - Útvar speciálních činností SKPV,
 - Útvar zvláštních činností SKPV.
- ✓ **Krajská ředitelství policie** - zákon zřizuje 14 krajských ředitelství policie, jejich obvody jsou shodné s územními obvody 14 krajů ČR, jsou to útvary s územně vymezenou působností (na území kraje) a jsou organizační složkou státu a účetní jednotkou,, v čele stojí krajský ředitel,
- ✓ **Útvary zřízené v rámci krajských ředitelství** – územní odbory, obvodní oddělení PČR , zřizuje je na návrh ředitele krajského ředitelství policejní prezident.

Cílem Policie ČR podle etického kodexu PČR je chránit bezpečnost a pořádek ve společnosti, prosazovat zákonnost, chránit práva a svobody osob, preventivně působit proti trestné a jiné protiprávní činnosti a potírat ji, usilovat o trvalou podporu a důvěru veřejnosti. Základní povinnosti policisty podle zákona č. 273/2008 Sb. , o Policii České republiky jsou :

- zdvořilost (§ 9),
- iniciativa (§ 10),
- přiměřenost postupu (§ 11),
- prokazování příslušnosti (§ 12),
- poučování (§13).

Zajišťování bezpečnosti chráněných objektů, prostor a osob Policií ČR - hlava VIII

Zajišťování bezpečnosti chráněných objektů a prostorů (§ 48)

Policie zajišťuje bezpečnost chráněných objektů a prostorů stanovených ministrem na návrh policejního prezidenta v závislosti na bezpečnostní situaci a možné míře ohrožení. Mezi chráněné objekty a prostory se řadí objekty a prostory se zvláštním významem pro vnitřní pořádek a bezpečnost, nebo objekty a prostory, pro které vyplývá ochrana z mezinárodní smlouvy. Rovněž i prostor nebo objekt po dobu jeho bezprostředního ohrožení po nezbytnou dobu.

Policista je oprávněn:

- zjišťovat důvod vstupu osob do objektu nebo prostoru,
- zjišťovat totožnost vstupující nebo vycházející osoby,
- provést prohlídku vnášené nebo vnášené věci,
- provést prohlídku vstupující nebo vystupující osoby,
- zastavovat vjíždějící nebo vyjíždějící dopravní prostředky a provést jeho prohlídku,
- odebrat zbraň osobě na dobu pobytu v objektu nebo prostoru.

Zajišťování bezpečnosti určených osob (§49)

Policie zajišťuje bezpečnost ústavního činitele ČR, stanoví-li tak vláda, osoby chráněné při jejím pobytu v ČR podle mezinárodních dohod.

Při zajišťování bezpečnosti osoby chráněné, nebo osoby s krátkodobou ochranou je policista oprávněn:

- provést prohlídku osoby, zavazadla, věci, dopravních prostředků, objektů v prostoru, ze kterých by bylo možné chráněnou osobu ohrozit,
- ověřit dodržování hygienických limitů ukazatelů pitné vody, pokrmů, potravin, splnění hygienických požadavků na výkon epidemiologicky závažných činností, pokud mají být použity pro potřeby chráněné osoby.

Prohlídku objektu je policista oprávněn provést, pouze když má svolení vlastníka nebo uživatele. Bez souhlasu je oprávněn prohlídku provést v případě, je-li důvodné podezření, že v objektu hrozí útok na bezpečnost chráněné osoby.

Krátkodobá ochrana osoby (§ 50)

Pro účely tohoto zákona se pro krátkodobou ochranu osoby rozumí opatření, která zahrnují:

- fyzickou ochranu,
- dočasnou změnu pobytu osoby,
- použití zabezpečovací techniky,
- poradensko – preventivní činnost.

Krátkodobou ochranu osob poskytne policie v odůvodněných případech osobě, které zřejmě hrozí újma a zdraví nebo jiné vážné nebezpečí. Nelze jí ale poskytnout zvláštní ochranu osob. Tato ochrana se poskytuje o osobám blízkým osobě, které zřejmě hrozí újma na zdraví nebo jiné vážné nebezpečí. Krátkodobou ochranu lze poskytovat osobě pouze s jejím souhlasem.

Policista je dále např. oprávněn:

- omezit možnost volného pohybu osoby, která fyzicky napadá policistu, nebo jinou osobu, poškozujíc majetek nebo se pokouší o útěk - pomocí pout,
- zajišťovat osoby, které ohrožují životy své i ostatních, úmyslně znečišťují, poškozují majetek, utekly z výkonu trestu, z ústavní výchovy, předběžného opatření,
- zajistit cizince, který se dopustil jednání, pro které lze pobyt v ČR ukončit nebo zahájit správní vyhoštění,
- umístit do policejní cely osobu zajištěnou, zadrženou, zatčenou, předvedenou,
- vyzvat osobu k vydání věci, věc odejmout,
- vyzvat osobu k vydání zbraně, hrozí-li nebezpečí jejího užití k násilí,
- zastavit dopravní prostředek a provést jeho prohlídku, pronásleduje-li pachatele úmyslného trestního činu, pátrá-li po osobách hledaných, pohřešovaných,
- vykázat z bytu nebo domu osobu, která společně obývá byt, dům s útokem ohroženou osobou,

- použít při zákroku donucovacích prostředků a zbraň, k jejichž používání byl vycvičen,
- vyzvat k prokázání totožnosti osob podle stanovených kritérií v § 63 odstavce 2,
- používat podpůrné operativně pátrací prostředky v souvislosti s trestním řízením a v souvislosti se zjišťování krátkodobé ochrany osoby.

2.1.2 Obecní České republiky

Postavení a činnost obecní policie upravuje zákon č. 553/1991 Sb. o obecní policii.

Obecní policie je orgánem obce, který zřizuje a zrušuje obecní zastupitelstvo obecně závaznou vyhláškou. Zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce a plní další úkoly, pokud tak stanoví tento nebo jiný zákon. Spolupracuje s PČR, státními orgány a orgány územních samosprávních celků.

Obecní policie zřízená obcí, která je městem, nebo statutárním městem, hlavním městem Praha, se označuje jako městská policie.



Obr. 2 – Znak Městské policie

Obecní policie může plnit úkoly jí svěřené i na území jiné obce, pokud tak stanoví tento nebo zvláštní zákon.

Úkoly plněné obecní policií:

- přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku,
- dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití,
- dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce,
- podílí se na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku a v rozsahu svých povinností a oprávnění stanovených zákonem nebo zvláštním zákonem činí opatření k jeho obnovení,
- podílí se na prevenci kriminality v obci,
- provádí dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích v obci,
- odhaluje přestupky a jiné správní delikty, jejich projednávání je v působnosti obce,
- poskytuje na požádání údaje o obecní policii na účelem zpracování statistických údajů MV.

Strážníkem se může stát občan ČR, který je bezúhonný, spolehlivý, starší 21 let, zdravotně způsobilý, dosáhl středního vzdělání s maturitou a má osvědčení o splnění stanovených odborných předpokladů.

Strážník je povinen:

- poučit osoby o jejich právech, provádí-li podle tohoto zákona zákrok nebo úkon spojený se zásahem do jejich práv nebo svobod, pokud to povaha a okolnosti zákroku nebo úkonu dovolují, v opačném případě je poučí okamžitě, jakmile to okolnosti dovolí,
- poskytnout pomoc v rozsahu svých oprávnění a povinností každému, kdo o ni požádá,
- v pracovní době provést zákrok nebo úkon, nebo učinit jiné opatření, je-li páčán trestní čin nebo přestupek či jiný správní delikt, nebo je-li důvodné podezření s jejich páčání,
- mimo pracovní dobu vyrozumět nejbližší útvar policie, jeli páčán trestní čin nebo přestupek, kterým je bezprostředně ohrožen život, zdraví nebo majetek osob, pokud se v tomto případě strážník neprokazuje podle § 9 odst.1, prokáže příslušnost k obecní policii průkazem obecní policie,

- bez zbytečného odkladu oznámit policii důvodné podezření ze spáchání trestného činu a podle povahy věci též zajistit místo trestného činu proti vstupu nepovolaných osob,
- oznámit příslušnému orgánu podezření, že byl spáchán přestupek nebo jiný správní delikt, jeho projednání patří do působnosti tohoto orgánu.

Strážník není povinen provést zákrok nebo úkon k plnění úkolů tohoto nebo zvláštního zákona, když :

- je pod vlivem léků, nebo jiných látek, které snižují závažným způsobem jeho schopnosti jednání,
- nebyl odborně vyškolen ani vycvičen k provedení zákroku nebo úkonu, jehož povaha zákroku takové odborné vyškolení nebo vycvičení vyžaduje,
- je zřejmé, že zákrok nebo úkon nemůže úspěšně dokončit.

Strážník je oprávněn:

- vyzvat osobu, aby prokázala svoji totožnost,
- předvést osobu.

2.1.3 Vězeňská služba a justiční stráž

Vězeňská služba (dále jen VS) České republiky byla zřízena zákonem [6]. Vězeňská služba zajišťuje výkon vazby a výkon trestu odnětí svobody. Zajišťuje ochranu pořádku a bezpečnosti při výkonu soudnictví, správě soudů, při činnosti státních zastupitelství a Ministerstva spravedlnosti.



Obr. 4 – Znak vězeňské služby České republiky

Vězeňská služba zajišťuje zejména výkon vazby a výkon trestu odnětí svobody a v rozsahu stanoveném zákonem, ochranu pořádku a bezpečnosti při výkonu soudnictví a správě soudů a při činnosti státních zastupitelství a Ministerstva spravedlnosti. Generální ředitelství Vězeňské služby, vazební věznice a věznice, pokud rozhodují ve správním řízení, mají postavení správních úřadů.

Člení se na vězeňskou stráž, justiční stráž a správní službu. Vězeňská stráž a justiční stráž mají postavení ozbrojeného sboru.

Vězeňská stráž střeží, předvádí a eskortuje osoby ve výkonu vazby a ve výkonu trestu odnětí svobody, střeží vazební věznice, věznice a věznice pro místní výkon trestu a při této činnosti a v uvedených místech zajišťuje stanovený pořádek a kázeň. *Justiční stráž* zajišťuje pořádek a bezpečnost v budovách soudů a státních zastupitelství a v jiných místech činnosti soudů a ministerstva spravedlnosti a v rozsahu stanoveném zákonem zajišťuje bezpečnost výkonu pravomocí soudů a státních zastupitelství. *Správní služba* rozhoduje ve správním řízení podle zvláštních právních předpisů a zabezpečuje organizační, ekonomickou, výchovnou a další odbornou činnost

Generální ředitelství Vězeňské služby je podřízeno ministerstvu spravedlnosti. Organizační články Vězeňské služby zřizuje a ruší ministr spravedlnosti. V čele jednotlivých věznic a vazebních věznic stojí ředitelé, které jmenuje a odvolává generální ředitel Vězeňské služby. Za činnost Vězeňské služby zodpovídá generální ředitel Vězeňské služby ministrovi spravedlnosti. Vězeňská a justiční stráž má postavení ozbrojeného sboru a pracovníci těchto stráží jsou ve služebním poměru k ministerstvu spravedlnosti. V posledních letech byla většina zaměstnanců Vězeňské služby zcivilněna.

Stanovené úkoly zajišťují ve Vězeňské službě vězeňská stráž, justiční stráž, správní služba, Institut vzdělávání a pověřené orgány Vězeňské služby.

Povinnosti a oprávnění příslušníka Vězeňské služby

Příslušník je povinen plnit služební povinnosti a úkoly vyplývající pro něj ze zákonů a z dalších obecně závazných právních předpisů a z rozhodnutí a příkazů nadřazených.

Příslušník je povinen jednat s osobami ve výkonu vazby a ve výkonu trestu odnětí svobody vážně a rozhodně, respektovat jejich práva, zabraňovat krutému nebo důstojnost ponižujícímu zacházení s těmito osobami i mezi nimi navzájem a působit k naplňování účelu výkonu vazby a výkonu trestu odnětí svobody.

Při provádění služebních zákroků a služebních úkonů je příslušník povinen dbát cti a důstojnosti osob, s nimiž jedná, i své a nepřipustit, aby těmito osobám vznikla bezdůvodná újma a aby případný zásah do jejich práv a svobod překročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného služebním zákrokem nebo služebním úkonem.

Dovolují-li to okolnosti a povaha služebního zákroku, je příslušník povinen před jeho provedením:

- a) prokázat svou příslušnost k Vězeňské službě,
- b) použít domluvy, výzvy nebo varování k dosažení účelu zákroku bez jeho provedení; před výzvou použije příslušník slova "jménem zákona".[7]

Příslušník ve službě je povinen zakročit v mezích stanovených tímto zákonem a dalšími obecně závaznými právními předpisy: páchá-li osoba ve výkonu vazby nebo ve výkonu trestu odnětí svobody trestný čin nebo kázeňský přestupek, popřípadě je-li důvodné podezření z jejich páchaní, maří-li osoba ve výkonu vazby nebo ve výkonu trestu odnětí svobody účel výkonu vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody, je-li narušován pořádek nebo ohrožována bezpečnost v prostorách Vězeňské služby, věznice pro místní výkon

trestu, soudu, státního zastupitelství nebo ministerstva, nebo při předvádění a eskortách osob z výkonu vazby nebo trestu odnětí svobody.

Příslušník není povinen provést služební zákrok, je-li pod vlivem léků nebo jiných látek, které závažným způsobem snižují jeho schopnost jednání, není-li k jeho provedení odborně vyškolen nebo vycvičen, ač povaha zákroku takové vyškolení nebo vycvičení vyžaduje, brání-li tomu důležitý zájem služby. Vyžadují-li to okolnosti, je příslušník povinen v těchto případech učinit jiná opatření nezbytná k provedení služebního zákroku, zejména bez odkladu vyrozumět svého nadřízeného.

Příslušník, který plní úkoly vězeňské stráže, je povinen i v době mimo službu v mezích stanovených tímto zákonem a dalšími obecně závaznými právními předpisy provést služební zákrok nebo jiná potřebná opatření, páchá-li osoba ve výkonu vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody trestný čin nebo kázeňský přestupek, jímž je bezprostředně ohrožen život, zdraví nebo majetek.

Příslušník koná službu zpravidla ve služebním stejnokroji s identifikačním číslem. Příslušník, který koná službu v občanském oděvu, je označen identifikačním štítkem s číslem.

Příslušník prokazuje svou příslušnost k Vězeňské službě služebním průkazem nebo služebním stejnokrojem s identifikačním číslem. V místech výkonu vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody může příslušník prokazovat svoji totožnost též identifikačním štítkem. Ústním prohlášením "Vězeňská služba" prokazuje příslušník svoji příslušnost ve výjimečných případech, kdy okolnosti služebního zákroku neumožňují prokázat příslušnost stanoveným způsobem. Ministerstvo stanoví vyhláškou podrobnosti o prokazování příslušnosti k Vězeňské službě.[8]

Příslušník je povinen zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se dozvěděl při plnění služebních úkolů nebo v souvislosti s nimi a které v obecném zájmu nebo v zájmu zúčastněných osob vyžadují, aby zůstaly utajeny před nepovolanými osobami. Ministr je oprávněn zprostit příslušníka povinnosti mlčenlivosti.

Oprávnění příslušníka Vězeňské služby

Příslušník je oprávněn požadovat vysvětlení od osob ve výkonu vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody, které mohou přispět k objasnění skutečností důležitých pro odhalení trestného činu nebo kázeňského přestupku spáchaného pachatelem během výkonu vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody, jakož i pro vypátrání osoby prchající z výkonu vazby nebo z výkonu trestu odnětí svobody.

Na povinnost vyhovět výzvě podle odstavce 1, možnost odepřít vysvětlení a na zákaz požadovat vysvětlení se obdobně užije zvláštní předpis.[9]

Osobní prohlídka a jiné podobné úkony

Příslušník je oprávněn provést u osoby ve výkonu vazby nebo ve výkonu trestu odnětí svobody osobní prohlídku a prohlídku jejích věcí, prohlídku těla, snímání daktyloskopických otisků a pořizování obrazových záznamů, popřípadě nařídít, aby se tato osoba podrobila lékařské prohlídce.

Lékařskou prohlídku provádí pouze lékař. Osobní prohlídku a prohlídku těla provádí osoba stejného pohlaví nebo lékař. Odběr krve provádí na žádost příslušníka pouze lékař nebo odborně způsobilý zdravotnický pracovník.

Odnětí věcí

Příslušník je oprávněn odejmout osobě ve výkonu vazby nebo ve výkonu trestu odnětí svobody věc, kterou má neoprávněně u sebe, anebo věc, která by mohla být prohlášena za propadlou nebo zabranou. [10]

Nebyla-li věc uvedená v odstavci 1 prohlášena za propadlou nebo zabranou a není-li jí třeba pro další řízení, vrátí se osobě, které byla odňata, pokud tomu nebrání účel vazby nebo trestu odnětí svobody. Jinak správa ústavu, v němž se vykonává vazba nebo trest odnětí svobody, zajistí uložení věci, popřípadě ji odešle na náklady osoby, které byla věc odňata, na adresu, jež tato osoba určí; jde-li o věc bezcennou nebo zcela nepatrné hodnoty, lze ji zničit.

Při střežení objektů je příslušník oprávněn zjišťovat totožnost osob, které vstupují do objektu nebo se v něm nacházejí, prohlížet jejich zavazadla i věci a prohlížet dopravní prostředky při vjezdu i výjezdu. Při důvodném podezření, že osoba má u sebe zbraň nebo jinou věc, kterou by mohla narušit výkon vazby nebo výkon trestu odnětí svobody nebo bezpečnost v budovách soudů, státních zastupitelství nebo ministerstva nebo kterou

neoprávněně vynáší ze střeženého objektu, může příslušník provést její osobní prohlídku a takovou zbraň nebo jinou věc odebrat. Může přijímat i jiná opatření nezbytná k tomu, aby do objektu nebyly vnášeny nebo dopravovány věci, které by mohly narušit výkon vazby nebo výkon trestu odnětí svobody nebo bezpečnost v budovách soudů, státních zastupitelství nebo ministerstva.

Příslušník při střežení objektů je oprávněn zjišťovat totožnost osob a zakročit proti osobám, které se zdržují v bezprostřední blízkosti střežených objektů, pokud: je důvodná obava, že tyto osoby naruší výkon vazby nebo výkon trestu odnětí svobody nebo ohrozí bezpečnost střeženého objektu, nebo se tyto osoby chovají způsobem, který narušuje výkon vazby nebo výkon trestu odnětí svobody nebo ohrožuje bezpečnost střežených objektů. Příslušník je při plnění služebních úkolů oprávněn v případě bezprostředního nebezpečí ohrožení života, zdraví nebo majetku požádat každého o pomoc. Kdo byl o tuto pomoc požádán, je povinen ji poskytnout, pokud tím nevystaví vážnému ohrožení sebe nebo osobu blízkou, anebo pokud tomu nebrání jiné závažné okolnosti.

Pronásledování a pátrání po prchajících osobách

Příslušník je povinen, pokud mu v tom nebrání jiné důležité okolnosti, bezprostředně pronásledovat osobu prchající z výkonu vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody a činit nezbytná a neodkladná opatření k jejímu zadržení. O prchající osobě Vězeňská služba neprodleně vyrozumí Policii České republiky.

Operativně pátrací prostředky, podpůrné operativně pátrací prostředky a podmínky jejich používání

Operativně pátrací prostředky a podpůrné operativně pátrací prostředky používají v objektech Vězeňské služby na žádost ministra nebo s jeho souhlasem orgány k tomu oprávněné podle zvláštních právních předpisů. [11]

Pověřené orgány Vězeňské služby používají podpůrné operativně pátrací prostředky za podmínek stanovených tímto zákonem v objektech Vězeňské služby k předcházení a odhalování trestné činnosti.

Pro účely tohoto zákona se podpůrnými operativně pátracími prostředky rozumí:

- a) zabezpečovací technika,
- b) zvláštní finanční prostředky.

Zabezpečovací technikou se rozumí technické prostředky, zařízení a jejich soubory používané za účelem předcházení nebo zamezení ohrožení života a zdraví osob nebo k zabezpečení ochrany majetku a vyhledávání radiotelekomunikační techniky v objektech vazebních věznic a věznic a zabránění nedovolené komunikace osob ve výkonu vazby a ve výkonu trestu odnětí svobody. Použitím zabezpečovací techniky nesmí být zasahováno do ústavně zaručených práv a svobod.

Zvláštními finančními prostředky se rozumí vyčleněné finanční prostředky, které jsou využívány k úhradě některých výdajů v souvislosti s použitím zabezpečovací techniky. Musí být s nimi nakládáno hospodárně a v souladu s jejich účelem. Na nakládání se zvláštními finančními prostředky se nevztahují zvláštní právní předpisy upravující hospodaření s peněžními prostředky státu.

Operativně pátrací prostředky a podpůrné operativně pátrací prostředky mohou být použity jen v souladu s účelem výkonu vazby a výkonu trestu odnětí svobody a nesmí omezovat práva jiných osob, zejména osob ve výkonu vazby a ve výkonu trestu odnětí svobody, nad míru nezbytně nutnou. Nesmí být použity při styku mezi osobou ve výkonu vazby nebo ve výkonu trestu odnětí svobody a jejím obhájcem.

Vězeňská služba a justiční stráž spolupracuje s PČR a dalšími bezpečnostními sbory především při odhalování trestných činů, pátrání po hledaných osobách, při ochraně pořádku a bezpečnosti v budovách soudů.

2.1.4 Celní správa

Celní správa České republiky je bezpečnostním sborem a její činnost je součástí systému celního dohledu nad zbožím v rámci jednotného celního území Evropské unie.



Obr. 5 – Znak celní správy

Při realizaci tohoto dohledu pak postupuje v souladu s jednotnými celními předpisy Evropské unie, dle kterých přiděluje zboží některé z celně schválených určení, včetně propuštění zboží do některého z celních režimů, a pro toto zboží stanovuje a vybírá vzniklý celní dluh. Mimo jiné vykonává kontrolu zahraničního obchodu s vojenským materiálem, kontroluje provádění společné zemědělské politiky Evropské unie, nakládání s odpady, obchodu s chráněnými druhy fauny a flóry, a nelegálního zaměstnávání cizinců. [12]

Orgány celní správy mají postavení policejního orgánu, tedy orgánu činného v trestním řízení tehdy, pokud se předmětné trestní řízení týká vybraných trestných činů v oblasti cel, daní, podloudnictví s omamnými látkami, dále v oblasti porušování předpisů o nakládání s kontrolovaným zbožím nebo technologiemi a zahraničního obchodu s vojenským materiálem. Do této oblasti rovněž patří neoprávněné nakládání s nebezpečnými odpady, zakázanými bojovými prostředky a radioaktivním materiálem, s chráněnými a volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami, a v neposlední řadě porušování autorského práva, průmyslových práv a práv k ochranné známce patří do této oblasti. Celní správě byla také zvláštními zákony svěřena kontrolní oprávnění v oblasti nákladní silniční dopravy, jako jsou např. vážení nákladních vozidel, dodržování povinných přestávek řidičů nebo splnění podmínek pro přepravu nebezpečných nákladů. Patří sem i kontrola plateb za využívání stanovených úseků pozemních komunikací. Celní správa byla zařazena do Integrovaného záchranného systému země jako složka spolupůsobící s ostatními bezpečnostními a záchrannými sbory při mimořádných a krizových situacích. Jednou z reálných situací využitím využívání pracovníků celní správy a jejího technického vybavení při řešení krizových situací během rozsáhlých povodní.

2.2 Komerčně bezpečnostní činnost – vymezení věcné a místní působnosti s odkazem na právní úpravu

2.2.1 Vymezení působnosti

Komerční bezpečnost zahrnuje velice široký okruh činností od ochrany státního území, obyvatelstva, přes ochranu lidských a společenských zájmů až po ochranu jednotlivce, jeho zdraví, majetku před všemi škodlivými událostmi, které můžeme předvídat či ovlivňovat bezpečnostní ochranou.

SBS doplňují bezpečnostní systém v oblastech, kde Policie ČR nebo OP nepůsobí, nebo ani působit ze zákona nemohou. Úkoly SBS se profilují do těchto oblastí:

1. Ochrana osob a majetku v soukromí, podniku, organizaci a v instituci
2. Ochrana osob a majetku na veřejně přístupných místech
3. Ochrana osob a majetku na jiných místech než veřejně přístupných
4. Ochrana osob a majetku při přepravě
5. Ochrana osob a majetku a zabezpečení pořádku při různých společenských a sportovních akcích
6. Vnější nebo vnitřní ochrana objektů při provozu i mimo provoz
7. Vypracování plánů ochrany objektů
8. Poradenská služba při analýze, prognóze bezpečnostních rizik a vypracování plánů ochrany
9. Projektování, zavádění a vlastní provádění strážní, ochranné a hlídací služby
10. Projektování, instalace, provozování a obsluha signalizačních, monitorovacích a zabezpečovacích systémů
11. Hledání osob
12. Hledání majetku
13. Získávání a ochrana informací podle smlouvy se zákazníkem v souvislosti s ochranou osobnosti, majetku, podnikání, s právním a trestním řízením
14. Získávání informací v souvislosti s vymáháním pohledávek, možnosti korupce, vyhrožování a vydírání
15. Získávání údajů o osobním stavu občana a o činnosti fyzických osob týkajících se občanských a rodinných vztahů
16. Vyhledávání protiprávního jednání ohrožujícího obchodní tajemství
17. Poradenství ve vztahu k bodům 11 až 17
18. Zřizování a instruktáž vlastní ochrany (např. strážní a informační služby)
19. Fyzická ochrana osob (bodyguard)
20. Vývoj, výroba, prodej, projektování, montáž, údržba, revize a zdokonalování technických a dalších zabezpečovacích zařízení
21. Organizace zvyšování kvalifikace pracovníků SBS podle zaměření a obsahu činnosti
22. Organizování kurzů, seminářů a výcviku v oblasti bezpečnosti nejen pro pracovníky SBS, i pro odbornou a laickou veřejnost

2.2.2 Pojem komerční bezpečnosti

Komerční bezpečnost je činnost, kterou realizuje soukromý bezpečnostní subjekt, fyzickou nebo právnickou osobou, ne státní složkou.

Je realizována ve smyslu podnikatelského režimu podle ustanovení občanského zákoníku, živnostenského zákona a podle platných daňových předpisů

Jedná se o činnost za účelem tvorby zisku (podléhá ekonomickým parametrům).

Pro realizaci bezpečnostní činnosti používá zaměstnance a ne osoby pracující v i jiném zaměstnaneckém vztahu.

2.2.3 Úprava působení SBS právním řádem

Od zrušení vyhlášky č. 135/1983 Sb., o ostraze majetku v socialistickém vlastnictví není činnost SBS komplexně upravena právním řádem. Návrh zákona o provozování soukromých bezpečnostních činností byl zpracován poprvé Ministerstvem vnitra podle zásad schválených vládou ČR v září 1993, jež byly projednány v 1. pololetí 1994 ve Výboru branném a bezpečnostním a ve Výboru petičním pro lidská práva a národnosti tehdejší Poslanecké sněmovny Parlamentu a byl schválen vládou dne 22. března 1995. Následně byl vládní návrh zákona předložen k projednání do Parlamentu, byl projednán v příslušných výborech PS a na schůzi PS, která o něm už bohužel nestihla rozhodnout. V průběhu projednávání byly schváleny četné pozměňovací návrhy, které byly do návrhu zákona zapracovány. Ve 2. pololetí 1996 Vláda ČR předložila Poslanecké sněmovně původní návrh zákona k dalšímu projednání, ten ale PS dne 30. října 1996 vrátila v prvním čtení k dopracování. Po následném dopracování a zapracování připomínek byl návrh zákona projednán dne 16. prosince 1997 Legitimní radou vlády. Ta ho doporučila vládě ke schválení. Návrh zákona nebyl z časových důvodů projednán a byl zařazen až do plánu legislativních prací vlády roku 2002. č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů a další.

Dne 4. srpna 2010 vláda ČR ve svém Programovém prohlášení slíbila přijmout komplexní právní úpravu regulující činnost nestátních bezpečnostních služeb s cílem definovat okruh služeb poskytovaných těmito subjekty, zakotvit podmínky pro jejich licencování, stanovit vnitřní a vnější kontrolní mechanismy pro jejich činnost a prostředky využívající ke své činnosti na základě příslušného oprávnění, stanovit podmínky odborné

způsobilosti pro výkon zaměstnání u těchto subjektů. Vláda pak stanovila předložit Ministerstvu vnitra návrh zákona o soukromých bezpečnostních službách do konce června 2011, tento termín byl poté posunut na konec září 2011. Při přípravě zákona bylo využito jak poznatků z praxe či spolupráce s odborníky z řad bezpečnostních agentur, tak i zkušeností ze zahraničí. Po tříleté intenzivní přípravě zákona o SBS došel návrh začátkem roku 2013 do Legislativní rady vlády ČR, ale s pádem Nečasovy vlády se dále nedostal. Ve smlouvě nové koalice vznik zákona byl deklarován, v programovém prohlášení vlády však nebyl.

V září 2014 se v médiích a tisku objevily zprávy, informace a hodnocení nového zákona, který v případě přijetí parlamentem bude regulovat soukromé bezpečnostní činnosti, tedy činnosti v oblasti ochrany osob a majetku, činnosti soukromých detektivů, převozy hotovosti, cenin a cenných předmětů v hodnotě převyšující 5 mil. Kč, technické služby k ochraně osob a majetku, bezpečnostní poradenství.

2.2.4 Návrh zákona o soukromé bezpečnostní činnosti

Samotné přípravě zákona byla věnována značná pozornost. Při jeho přípravě bylo využito zkušeností z aplikace řady zahraničních modelů, poznatků z praxe, ze znalostí mnohaletých snah o speciální právní úpravu, z pokusů o novelizaci částí živnostenského zákona řešících problematiku SBS, z činnosti Ministerstva vnitra vykonávané podle zákona č. 179/2006 Sb., o uznávání výsledků dalšího vzdělávání, ze zkušeností odborníků z řad bezpečnostních agentur.

Dílním způsobem se činnosti SBS dotýkají některé zákony.

Pokud jsou provozovány jako předmět podnikání za účelem dosažení zisku, jsou ve smyslu zákona č. 451/1991 Sb., o živnostenském podnikání (Živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, koncesovanými živnostmi „Podniky zajišťující ochranu majetku a osob“. V souvislosti s přijetím reformy PČR byl živnostenský zákon novelizován zákonem č. 274/2008 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o PČR. V důsledku pozměňovacího návrhu Výboru pro bezpečnost Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR byla přijata úprava, která vymezila činnost těchto jednotlivých koncesovaných živností (s výjimkou poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob), stanovila speciální podmínky bezúhonnosti, ale i požadavky na odbornou i zdra-

votní způsobilost zaměstnanou (opět s výjimkou poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob). Zákon č. 155/2010 Sb., kterým se mění některé zákony ke zkvalitnění jejich aplikace a ke snížení administrativní zátěže podnikatelů však s účinností od 1. srpna 2010 většinu těchto požadavků jako nedůvodné zrušil a podrobil provozování těchto živností opět obecné úpravě živnostenského zákona s některými specifiky. Zrušena byla i vyhláška Ministerstva vnitra č. 16/2009 Sb., upravující odbornou způsobilost nezbytnou pro výkon soukromé bezpečnostní služby. Vzhledem k výše uvedenému je však chybné posuzovat specifické požadavky kladené na soukromé bezpečnostní služby jako na bezdůvodnou administrativní zátěž podnikatelů. [13]

Dále se činnost SBS dotýká např. zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 40/1964 pozdějších předpisů, zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů a další.

Význam zákona spočívá v tom, že dojde k legislativnímu ukotvení předmětu podnikání v oblasti soukromé bezpečnosti. Tedy popsání toho, co mohou SBS vykonávat, jaké jsou podmínky jejich vzniku a vymáhání těchto podmínek způsobem, který odpovídá závažnosti realizované činnosti.

Dochází k definování základního standardu v oblasti bezúhonnosti, spolehlivosti, zdravotní způsobilosti zaměstnanců a podnikatelů. Dochází k vyjasnění, jaký je vztah mezi informacemi získanými v rámci činnosti soukromých bezpečnostních subjektů a jejich klientů.

Existence zákona umožní kvalitativně jiný přístup k požadavkům subjektů trhu soukromé bezpečnostní činnosti, přístup k zákonům v oblasti zaměstnanosti, ochrany hospodářské soutěže, záchranných systémů.

Zákon definuje hranici pro činnost v oblasti soukromé bezpečnosti tak, aby byla omezena možnost obcházení jeho ustanovení.

Občan získá efektivní nástroj k obraně svých oprávněných zájmů – osobnostních, majetkových, ochrany života a zdraví díky spojení navrženého zákona o soukromých bezpečnostních činnostech a nového občanského zákoníku, trestního zákoníku, trestního řádu atd.

3 ZHODNOCENÍ NÁRODNÍ SOUSTAVY KVALIFIKACÍ A JEJÍ VÝZNAM PRO BEZPEČNOSTNÍ ČINNOST

Národní soustava kvalifikací je registr profesních kvalifikací, který existuje na českém pracovním trhu od roku 2005.



Obr. 6 – Znak Národní soustavy kvalifikací

Je státem garantovaný a průběžně budovaný celorepublikový systém. Definuje požadavky na odborné způsobilosti jednotlivých kvalifikací bez ohledu na způsob jejich získání. Využívají ho jak zaměstnavatelé, tak zaměstnanci. Zájemcům umožňuje získat celostátně uznávané osvědčení o jejich profesní kvalifikaci bez absolvování další příslušné školy. Tvoří spojující systémový rámec pro počáteční a další vzdělávání. Lze tak srovnávat naše národní kvalifikace s kvalifikacemi jiných evropských států.

Legislativně je tato soustava zakotvena v zákoně č.179/2006 Sb. o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání). Každá kvalifikace je definována určitými kvalifikačními požadavky, které se nazývají způsobilosti.

Národní soustava kvalifikací rozlišuje dva zásadní pojmy: úplná profesní kvalifikace a profesní kvalifikace.

- *Úplná profesní kvalifikace* znamená způsobilost vykonávat určité povolání, případně více povolání s perspektivou, že se bude jednat o povolání obsažené v NSP
- *Profesní kvalifikace* znamená způsobilost vykonávat určitou pracovní činnost, které ve svém celku umožňují určité profesní uplatnění. Jsou to určité úzké jednotky práce, nebo i jednu činnost, uplatnitelné na trhu práce.

Některé profesní kvalifikace mohou být nutnou součástí úplné profesní kvalifikace.

K hlavním cílům Národní soustavy kvalifikací patří informování veřejnosti o uznávaných kvalifikacích v ČR, možnost srovnávání kvalifikačních úrovní v ČR a v rámci EU, aplikace požadavků trhu práce do vzdělání a možnost srovnání výsledků studia, které bylo dosaženo různými cestami.

3.1 Profesionální kvalifikace v komerční bezpečnosti

V oblasti průmyslu komerční bezpečnosti rozlišuje Národní soustava kvalifikací 5 profesionálních kvalifikací označených příslušným kódem a úrovní rozlišující dosažené vzdělání. Jednotlivé kvalifikace jsou popsány pomocí standardů - kvalifikačních standardů (popis požadavků na příslušnou profesionální kvalifikaci) a hodnotících standardů (soubor kritérií a organizačních a metodických postupů pro ověření odborné způsobilosti vykonávat pracovní činnost i v určitém povolání).

Tab.1 Profesionální kvalifikace v komerční bezpečnosti

Název profesionální kvalifikace	Kód	Úroveň
Strážný	68-009-M	2
Psovod bezpečnostní služby	68-003-H	3
Pracovník dohledového centra	68-001-H	3
Detektiv koncipient	68-008-E	4
Vedoucí detektiv	68-002-T	7

Pro rozlišení dosaženého vzdělání používá Národní soustava kvalifikací 8 kvalifikačních úrovní, které odpovídají úrovním Evropského rámce kvalifikací.

Tab.2 Kvalifikační úrovně na rozlišení dosaženého vzdělání

Kvalifikační úroveň	Dosažené vzdělání
1	Základní
2	Střední s výučním listem (dvouleté obory)
3	Střední s výučním listem
4	Střední s maturitní zkouškou
5	Školský zákon nedefinuje, jde o specializaci navazující na maturitní zkoušku
6	Vyšší odborné nebo vysoké bakalářské
7	Vysoké magisterské
8	Vysoké doktorské

3.2 Standardy

O standardy průmyslu komerční bezpečnosti se stará Sektorová rada pro bezpečnost a ochranu osob a majetku a bezpečnosti práce. Sektorová rada pro bezpečnost a ochranu osob a majetku a bezpečnost práce byla ustavena v polovině roku 2010 a zastřešuje celý obor bezpečnostních služeb – ostrahu, technické i detektivní služby a dále poradenství v oblasti požární ochrany a v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Ve dvanáctičlenné sektorové radě mají zastoupení všechna významná živnostenská sdružení.

Základním posláním sektoru bezpečnosti a ochrany osob a majetku je zejména ochrana zájmů a zajištění potřeb podnikatelů působících v této sféře v souladu s obecně závaznými právními normami České republiky a ve světě bezpečnostních služeb uznávanými standardy, zejména pak standardy Evropské unie. Spolupracuje se státními orgány i ostatními subjekty, které mají přímý nebo nepřímý vztah k problematice ochrany majetku a osob a usilují o začlenění svých členů, v přiměřené roli, do státního systému bezpečnosti majetku a osob. Zapojuje se do vytváření vhodných legislativních, ekonomických a společenských podmínek pro provozování soukromých bezpečnostních služeb a obdobných činností při ochraně majetku a osob. Významně se zapojuje do zvyšování profesní úrovně

v poskytování privátních bezpečnostních služeb v České republice. Současným problémem sektoru je nedostatek kvalifikovaných pracovníků, který je způsoben absencí středoškolských studijních oborů v oblasti bezpečnosti v systému odborného školství a malým počtem rekvalifikačních programů nabízených nezaměstnaným na úradech práce. Odbornou způsobilost pro výkon některých povolání lze získat přezkoušením z profesních kvalifikací vytvořených naší SR.

Sektorová rada pro bezpečnost a ochranu osob a majetku a bezpečnost práce má momentálně v gesci téměř 30 typových pozic a povolání, nejčastěji se jedná o detektivy, bezpečnostní pracovníky, montážníky, pracovníky BOZP a požární ochrany. (Ing. Václav Nepraš, předseda SR pro bezpečnost a ochranu osob a majetku a bezpečnosti práce).

Na přípravě standardů se podílí mimo jiné např. Asociace soukromých bezpečnostních služeb ČR, Česká komora bezpečnostních služeb, Komora podniků komerční bezpečnosti ČR, Česká komora detektivních služeb, Evropský klub bezpečnostních služeb a mnoho dalších subjektů.

Kvalifikační standardy jsou páteří NSK. Musí být jednoduše a jednoznačně definovány. Stanovují kompetence požadované pro určitou kvalifikaci. Hodnoticí standardy jsou z hlediska praktického využívání NSK nejdůležitějším výstupem. Podle hodnoticích standardů probíhají zkoušky pro osvědčení k výkonu profesní kvalifikace. Hodnoticí standard stanovuje, jak ověřit, jestli uchazeč o tuto kvalifikaci příslušné kompetence opravdu má. Hodnoticí standardy pro dané kvalifikace připravují sektorové rady, tedy skupiny odborníků nebo zaměstnavatelé lidských zdrojů pro určitý obor.

4 ZÁKLADNÍ ROZSAH ZNALOSTÍ A PROVEDENÍ ZKOUŠEK NA JEDNOTLIVÉ ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI

4.1 Strážný (kód 68-008-E)

Autorizující orgán: Ministerstvo vnitra

Kvalifikační úroveň NSK – EQF: 2

Platnost standardu: od 18.2. 2015



Obr. 7 – Strážný

Strážný provádí podle pokynů instrukcí jednoduché úkony vedoucí k zajištění ochrany a ostrahy osob a majetku se zvýšeným rizikem pracovního úrazu a podílí se na vymezených pracích s malou návazností na další činnosti (2).

Při své pracovní činnosti např. :

- kontroluje dodržování režimových opatření vstupu a pohybu osob, vjezdu a výjezdu vozidel, provádí dopravně regulačních opatření uvnitř objektů,
- provádí pochůzkovou a kontrolní činnost ve střeženém objektu podle instrukcí a pokynů,
- dodržuje režimová opatření vstupu a pohybu osob, vjezdu a výjezdu vozidel,

- obsluhuje mechanické zábranné systémy a elektronická zabezpečovací zařízení,
- používá věcné bezpečnostní prostředky, např. služebního psa, zbraně včetně střelných, detektory, atd.,
- vybírá vstupní a vjezdové poplatky, parkovné,
- vede dokumentaci o průběhu služby, pořizuje záznam o provedených úkonech a zjištěních, vede potřebnou evidenci.

Pro výkon pozice strážný jsou požadovány teoretické odborné znalosti z oblastí Ochrana a ostraha objektů, osob a majetku, Technické bezpečnostní systémy, Právní základy bezpečnostní činnosti, Zásady součinnosti s jednotkami IZS, PČR a vymezenými osobami

Při této pracovní činnosti je strážný vystaven značné zátěži rizikem obecného ohrožení. Je vystaven i zátěži pracovní dobou na směny.

K povolání strážník je potřeba splňovat minimálně 2. kvalifikační úroveň dosaženého vzdělání, tj. střední vzdělání s výučním listem (dvouleté obory). Není zde vyžadována zdravotní způsobilost.

4.1.1 Kvalifikační standard

Název	Úroveň
PROVÁDĚNÍ OCHRANY A OSTRAHY MAJETKU A OSOB	2
OBSLUHOVÁNÍ TECHNICKÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SYSTÉMŮ	2
UPLATŇOVÁNÍ ZÁSAD SOUČINNOSTI SE SLOŽKAMI INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU, ZEJMÉNA S POLICIÍ ČR A VYMEZENÝMI OSOBAMI	2
APLIKOVÁNÍ PRÁVNÍCH ZÁKLADŮ BEZPEČNOSTNÍ ČINNOSTI	2
KONTROLA OSOB A VOZIDEL NA VRÁTNICÍCH A BRANÁCH	2
KONTROLNÍ ČINNOSTI VE STŘEŽENÝCH OBJEKTECH	2
DOZOR V OBJEKTECH A NA VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍCH	2
PROVÁDĚNÍ JEDNODUCHÝCH ÚKONŮ K ZAJIŠTĚNÍ A OBNOVENÍ BEZPEČNOSTI A KE SNÍŽENÍ ZTRÁT NA MAJETKU A	2

ZDRAVÍ OSOB	
POUŽÍVÁNÍ VĚCNÝCH BEZPEČNOSTNÍCH PROSTŘEDKŮ	2
VEDENÍ DOKUMENTACE O OSTRAZE, KONTROLÁCH A POSKYTNUTÝCH SLUŽBÁCH	2

4.1.2 Hodnoticí standard pro odbornou způsobilost Strážný

PROVÁDĚNÍ OCHRANY A OSTRAHY MAJETKU A OSOB

- a) ověření znalosti zásad ochrany a ostrahy osob a majetku,
- b) znalost ustanovení příslušných zákonů, nařízení a vyhlášek vymezujících pravomoci, odpovědnost a způsob činnosti při ostraze a ochraně osob a majetku,
- c) znalost zásad bezpečnosti, požární ochrany, ochrany života a zdraví osob a ochrany životního prostředí, znalost předcházení vzniku požáru a technickým a ekologickým haváriím, znalost zásad činnosti při úrazu.

Ověření: písemné – test – a), b), c).

OBSLUHOVÁNÍ TECHNICKÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SYSTÉMŮ

- a) znalost obecných zásad konstrukce, použití a obsluhy technických bezpečnostních systémů při jejich nasazení k ostraze osob a majetku,
- b) znalost zásad ochrany osobních údajů při jejich zpracování technickými bezpečnostními systémy.

Ověření: písemné – test – a), b)

UPLATŇOVÁNÍ ZÁSAD SOUČINNOSTI SE SLOŽKAMI INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU, ZEJMÉNA S POLICIÍ ČR A VYMEZENÝMI OSOBAMI

- a) znalost zásad součinnosti s PČR a obecní policií při ostraze a ochraně osob a majetku podle platných ustanovení příslušných zákonů,
- b) znalost zásad součinnosti s hasičskými jednotkami, záchrannou službou a havarijními službami při odvrácení škod na majetku a zdraví osob podle ustanovení příslušných zákonů, znalost telefonních čísel tísňového volání.

Ověření: písemné – test – a), b).

APLIKOVÁNÍ PRÁVNÍCH ZÁKLADŮ BEZPEČNOSTNÍ ČINNOSTI

- a) orientace v právních ustanoveních vymezujících práva a svobodu člověka, nedotknutelnost soukromí, ochranu osobnosti, důstojnosti a cti a právo na majetek,
- b) orientace v občanském právu , zejména v právních ustanoveních vymezujících právo na přiměřenou ochranu proti zásahu do vlastnických práv a právo na přiměřenou obranu a orientaci v právních ustanoveních vymezujících právo na držení a nošení zbraně při výkonu povolání,
- c) prokázání znalostí základních ustanoveních pracovního práva, hl. povinností zaměstnance, která se výkonu bezpečnostní činnosti bezprostředně týkají,
- d) znalost ustanovení trestního zákona , zákona o přestupcích a trestního řádu v rozsahu, který se bezprostředně týká výkonu činností a jejich aplikace do výkonu činnosti, hl. posouzení trestného činu a přestupku (patří sem i právo na nutnou obranu, činnost v krajní nouzi, možnost omezení osobní svobody, povinnost ochrany stop a důkazů),
- e) orientace v právních ustanoveních, která vymezují právo na držení a nošení zbraně při výkonu povolání,
- f) prokázání znalosti ustanovení živnostenského zákona o podmínkách provozování a výkonu činnosti ostraha majetku a osob,
- g) prokázání znalosti zásad ochrany osobních údajů při jejich zpracování při výkonu činnosti,
- h) prokázání znalosti obecných zásad ochrany obchodního tajemství a ochrany utajovaných informací.

Ověření: písemné – test – a), b), c), d), e), f), g), h).

KONTROLA OSOB A VOZIDEL NA VRÁTNICÍCH A BRANÁCH

- a) kontrola oprávněnosti vstupu osoby , odbavení návštěv, vysvětlení pravidel a postupu,
- b) kontrola oprávněnosti vjezdu/výjezdu vozidel a vývozu věcí z objektu, vysvětlení pravidel a postupu,
- c) popis pravidel postupu proti cizí či nežádoucí osobě na volném prostranství ve střeženém objektu, taktika činnosti,

- d) kontrola oprávněnosti odnášení/přinesení věcí, zdůvodnění oprávnění a zásady pro kontrolu.

Ověření: praktické předvedení a ústní ověření - a), b), d).

Ověření: ústní – c).

KONTROLNÍ ČINNOSTI VE STŘEŽENÝCH OBJEKTECH (formou praktického ověření a ústním zkoušením)

- a) popis obecné povinnosti a pravidel chování strážného na obchůzce, popis hlavních taktických zásad,
b) vyjmenování preventivně kontrolních opatření a činnosti strážného při kontrole objektu,
c) popis a názorné předvedení taktiky činnosti při kontrole narušeného objektu (místnosti).

Ověření: praktické předvedení a ústní ověření - c).

Ověření: ústní – a), b).

DOZOR V OBJEKTECH A NA VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍCH

- a) schopnost vyzvat narušitele klidu, pořádku a důstojného průběhu akce k dodržování stanovených zásad, vyjmenování taktických zásad činnosti,
b) provedení kontroly, zda návštěvník veřejné akce nevnáší zakázané věci do střeženého areálu, popis oprávnění a zásady pro kontrolu,
c) zaujmutí pozice k ostraze doprovázené osoby na veřejném prostranství, popis a zdůvodnění taktiky činnosti,
d) popis a zdůvodnění taktiky činnosti při doprovodu osoby převážející finanční hotovost,
e) popis povinnosti, oprávnění a zdůvodnění taktiky činnosti při nálezů zbraně, výbušnin či jiné zdraví a životy ohrožující věci v objektu nebo při ostraze veřejné akce konané podle pokynů pořadatele.

Ověření: praktické předvedení a ústní ověření - b), c).

Ověření: ústní – a), d), e).

PROVÁDĚNÍ JEDNODUCHÝCH ÚKONŮ K ZAJIŠTĚNÍ A OBNOVENÍ BEZPEČNOSTI A KE SNÍŽENÍ ZTRÁT NA MAJETKU A ZDRAVÍ OSOB

- a) zvolení vhodné taktiky činnosti pro zadanou situaci a zdůvodnění jejího výběru (obecné narušení objektu cizí osobou, požár, havárie vody, havárie elektrického proudu, nadměrný únik škodlivých látek, technických plynů), zdůvodnění výběru, přivolání příslušné odborné pomoci, aplikování znalosti zákonných norem do spolupráce se složkami IZS,
- b) popis pravidel a volba vhodné taktiky činnosti bezpečnostního zásahu vedoucího k dočasnému omezení osobní svobody osoby přistižené při páchání trestného činu,
- c) popis pravidel a volba vhodné taktiky činnosti bezpečnostního zásahu v místech, kde byl spáchán trestní čin.

Ověření: praktické předvedení a ústní ověření - a), c).

Ověření: ústní – b).

POUŽÍVÁNÍ VĚCNÝCH BEZPEČNOSTNÍCH PROSTŘEDKŮ

- a) popis pravidel a vysvětlení postupu použití zadaného věcného prostředku a předvedení v modelové situaci,
- b) popis obecných zásad služební komunikace při použití spojovacích prostředků,
- c) popis obecných pravidel pro použití a obsluhování mechanických a elektronických zabezpečovacích systémů,
- d) volba vhodného zařízení pro získání vizuální informace o určité části objektu, zdůvodnění svého rozhodnutí,
- e) volba vhodného zařízení pro získání informace o fyzickém narušení zastřeženého objektu , zdůvodnění svého rozhodnutí ,
- f) volba vhodného zařízení pro získání informace o vzniku požáru v zastřeženém prostoru, zdůvodnění svého rozhodnutí.

Ověření: praktické předvedení a ústní ověření - a), d), e), f).

Ověření: ústní – b), c).

VEDENÍ DOKUMENTACE O OSTRAZE, KONTROLÁCH A POSKYTNUTÝCH SLUŽBÁCH

- a) vyjmenování základních údajů, které musí služební záznam o události obsahovat,
- b) zaznamenání zadané události a zdůvodnění významu vedení dokumentace o ostraze a kontrolách.

Ověření: praktické předvedení a ústní ověření - a).

Ověření: ústní – b).

4.1.3 Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba:

- technicky zajistí zveřejnění termínu a místa konání zkoušky na internetu v termínu odeslání pozvánky ke zkoušce,
- ověří doklady předložené uchazečem v souladu s platnými právními předpisy,
- nepožaduje zdravotní způsobilost ,
- stanoví, které pomůcky uchazeč nesmí, nebo smí při zkoušce používat,
- sestaví test náhodným výběrem ze souboru testovaných otázek (různou kombinací pořadí možných odpovědí u jednotlivých otázek),
- musí archivovat zadání testu včetně odpovědí uchazeče v souladu s § 8 vyhlášky č. 208/2007 Sb., o podrobnostech stanovených k provedení zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání,
- musí splňovat minimální kvalifikační požadavky (VŠ vzdělání, 5 let praxe v oboru ostraha majetku a osob nebo oboru příbuzném, z toho min. 2 roky v posledních pěti letech před podáním žádosti o autorizaci praxi v ostraze majetku a osob, nebo min. 5 let pedagogické praxe v oboru bezpečnostně právní činnosti nebo bezpečnostní služby, z toho min. 1 rok v posledních třech letech před podáním žádosti o autorizaci),
- musí mít uživatelskou dovednost práce s PC a internetem, což doloží čestným prohlášením.

Uchazeč je před vlastním ověřováním seznámen:

- s pracovištěm,
- s organizací zkoušky,

- s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP, požární ochrany (PO) a dalšími omezeními.

Předseda zkušební komise:

- dbá, aby zkouška proběhla podle hodnotícího standardu.

Forma zkoušky:

- písemná – formou testu,
- kombinace praktické a ústní – formou řešení typových situací,
- skládá se v českém jazyce.

Testové otázky:

- obsahují 4 kompetence
 - Provádění ochrany a ostražky majetku a osob
 - Obsluhování technických bezpečnostních systémů
 - Uplatňování zásad součinnosti se složkami integrovaného záchranného systému, zejména s Policií ČR a vymezenými osobami
 - Aplikování právních základů bezpečnostní činnosti (viz. Příloha 1)
- každá kompetence je obsažena v jedné nebo několika skupinách otázek,
- celkový počet otázek v testu je 30,
- o způsobu práce s testem uchazeče poučí určený člen komise před zahájením časového limitu,
- aktuální soubor testových otázek je spravován a v elektronické podobě uchován na Ministerstvu vnitra.

Praktická a ústní část zkoušky:

- řeší se konkrétní typové bezpečnostní nebo preventivně bezpečnostní situace,
- uchazeč musí vyřešit 2 náhodně vybrané typové situace ,
- aktuální soubor typových situací je spravován a v elektronické podobě uchován na Ministerstvu vnitra.

Doba přípravy na zkoušku:

- max. 10 minut na praktickou a ústní část zkoušky,
- nezapočítává se do toho čas na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky:

- písemná část trvá max. 45 minut,
- praktická a ústní část max. 30 minut,
- obě zkoušky absolvuje uchazeč v jednom dni.

Výsledné hodnocení:

- stanoví se zvlášť po písemnou část zkoušky – test, zvlášť pro praktickou a ústní část zkoušky,
- obě části musí být úspěšně splněny,
- pro konání praktické a ústní zkoušky musí být úspěšně složena písemná zkouška a to na min. 80% , tj. 24 otázek,
- v praktické a ústní části zkoušky musí uchazeč úspěšně vyřešit obě typové situace – připouští se 2 odchýlení (použití nesprávného výrazu nebo záměna pořadí činností, které nemají vliv na správné řešení situace),
- výsledky se zaznamenávají do záznamu o průběhu výsledku zkoušky,
- výsledné hodnocení musí znít „vyhověl/a“ nebo „nevyhověl/a“,
- uchazeč získá Osvědčení o získání profesní kvalifikace (viz. Příloha P I).

Zkušební komise:

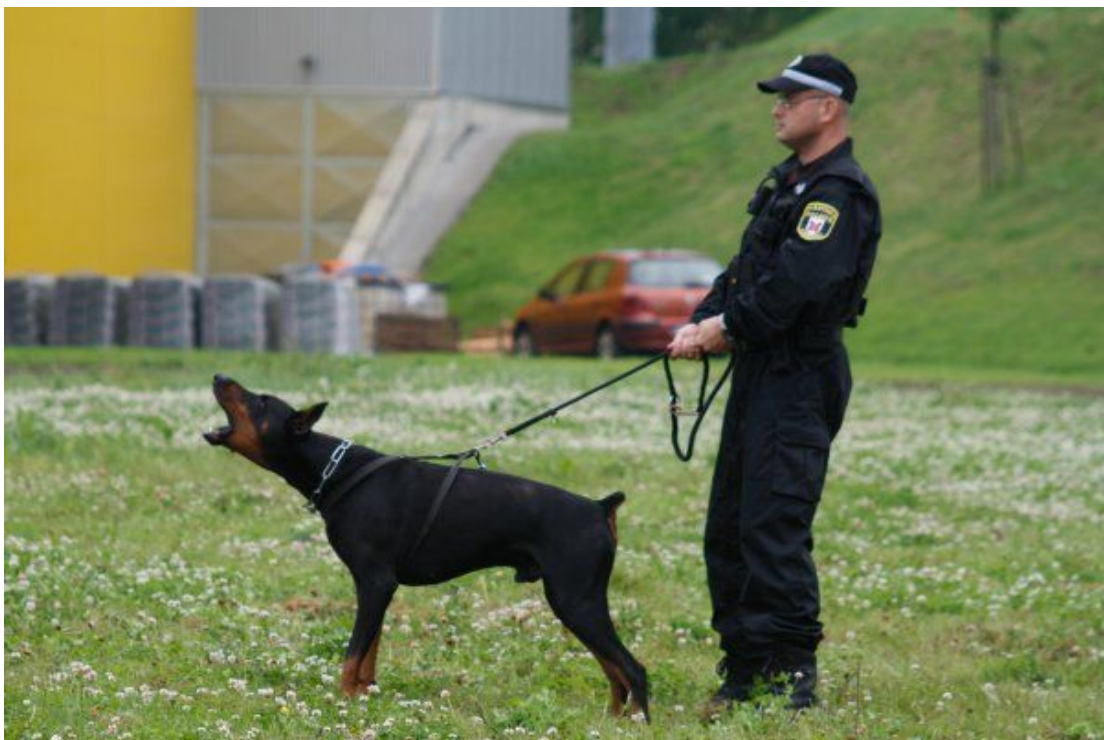
- je složena ze 3 členů – jsou autorizovanými fyzickými osobami s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovanými zástupci autorizované právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

4.2 Psovod bezpečnostní služby (kód 68-001-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo vnitra

Kvalifikační úroveň NSK – EQF: 3

Platnost standardu: od 18.2. 2015



Obr. 8 – Psovod bezpečnostní služby

Psovod bezpečnostní služby, s využitím k tomu vycvičeného služebního psa, zajišťuje ostrahu a ochranu majetku a osob a chráněných zájmů:

- prování pochůzkovou kontrolní činností ve střeženém objektu,
- kontroluje dodržování režimových opatření vstupu a pohybu osob v místech se zvýšeným rizikem agresivního chování osob, výtržnictví nebo nelegálního prodeje drog,
- pomáhá odvracet nebezpečí, zamezení škod a ztrát na majetku a zdraví osob včetně zajišťování místa do příjezdu PČR.

Pro výkon pozice psovod bezpečnostní služby jsou požadovány znalosti z oblastí Etologie zvířat, Zásady péče o domácí zvířata (nelékařská), Krmení služebních zvířat, Výchova služebních zvířat.

K tomuto povolání je potřeba splňovat minimálně 2. kvalifikační úroveň dosaženého vzdělání, tj. střední vzdělání s výučním listem (dvouleté obory). Významným faktorem je celková fyzická zátěž. Není zde vyžadována zdravotní způsobilost.

4.2.1 Kvalifikační standard

Název	Úroveň
PROKÁZÁNÍ ZNALOSTÍ Z ETOLOGIE PSA	3
PROKÁZÁNÍ ZNALOSTÍ Z TEORIE VÝCVIKU PSA	3
ORIENTACE V ZÁKONECH A PŘEDPÍSECH SOUVISEJÍCÍCH S DRŽENÍM, VÝCVIKEM A VYUŽITÍM PSA PŘI OCHRANĚ ZDRAVÍ A MAJETKU OSOB	3
PROKÁZÁNÍ ZNALOSTÍ O ZDRAVÍ PSA A O SPRÁVNÉ PÉČI O PSA	3
PRAKTICKÉ PŘEDVEDENÍ VÝCVIKU PSA – OVLADATELNOST, POSLUŠNOST	3
PRAKTICKÉ PŘEDVEDENÍ VÝCVIKU PSA – OBRANA PSO VODA	3

4.2.2 Hodnoticí standard pro odbornou způsobilost Psovod bezpečnostní služby

PROKÁZÁNÍ ZNALOSTÍ Z ETOLOGIE PSA

- a) vysvětlení rozdílu mezi ochočeným a domestikovaným zvířetem,
- b) popis instinktivního jednání psa - jak vzniká, důležitost pro přežití jedince s uvedením 2 příkladů,
- c) vysvětlení pojmu podmíněné reakce psa - jak vzniká, důležitost pro přežití jedince s uvedením 2 příkladů,
- d) vysvětlení pojmu habitace, důležitost pro přežití jedince, pro výcvik psa s uvedením 2 příkladů,
- e) schopnost umět rozdělit psy podle typu vyšší nervové činnosti do 4 skupin – jednotlivé typy charakterizovat a vysvětlit vhodnost daných typů psů pro strážní službu,

- f) popis výrazu - hrozby - sebevědomého agresivního psa připraveného k útoku – popis průvodních jevů (postoj, naježení srsti, postavení uší, ocasu, odhalení zubů, pohled psa, zvukový projev,..),
- g) popis hrozby psa při agresivním chování vyvolaném pocitem ohrožení , strach psa (postoj, pohyb psa, postavení uší, ocasu, mimiky, zvukového projevu),
- h) popis výrazu podřizujícího se psa (při aktivním a pasivním podřizení – postoj, pohyb psa, postavení uší, ocasu, mimiky, zvukového projevu),
- i) specifikace teritoriálního jednání psa – objasnění důvodů a projevů chování psa, využití bezpečnostní službou,
- j) popis obranné reakce psa – zvlášť aktivní, zvlášť pasivní, vysvětlení důvodů tohoto chování, vysvětlení aktivní obranné reakce psa při přímém útoku na psa i psovoda.

Ověření: ústní – a), b), c), d), e), f), g), h), i), j) – losem se určí 3 z uvedených kritérií, která uchazeč o zkoušku splní.

PROKÁZÁNÍ ZNALOSTÍ Z TEORIE VÝCVIKU PSA

- a) popis vzniku podmíněné reakce při výcviku,
- b) vyjmenování min. 5 podmínek vzniku podmíněné reakce při výcviku,
- c) vysvětlení učení psa pomocí operačního podmiňování,
- d) uvedení min. 4 základních výcvikových metod, porovnání + , - , vysvětlení vhodnosti jejich použití na konkrétních příkladech z výcviku,
- e) popis principu správného odměňování psa při výcviku a význam odměňování,
- f) popis principu potrestání psa při výcviku, kdy použít, za jakých okolností, přiměřenost trestu,
- g) vysvětlení vzniku ochranného útlumu u psa a uvedení předcházení jeho vzniku,
- h) popsání 2 způsobů odstranění nežádoucího naučeného chování psa + konkrétní příklady,
- i) vysvětlení pojmu dynamický stereotyp při výcviku + uvedení 1 příkladu žádoucího a 1 příklad nežádoucího stereotypu,
- j) uvedení, na co je potřeba dbát při výchově štěněte v sebevědomého, vyrovnaného psa, který bude spolehlivě pracovat v různém prostředí,
- k) vysvětlení, v jakém funkčním okruhu vrozeného chování probíhá u mladého psa nácvik zákusu do ochranného rukávu figuranta – proč nácvik není založen na stupňování agresivního chování vůči lidem,

- l) vysvětlení, proč pes, který projevuje silnou nedůvěru a nejistotu vůči cizím lidem, který toto řeší obrannou agresí není vhodným psem pro strážní službu.

Ověření: ústní – a), b), c), d), e), f), g), h), i), j), k), l) – losem se určí 3 z uvedených kritérií, která uchazeč o zkoušku splní.

ORIENTACE V ZÁKONECH A PŘEDPÍSECH SOUVISEJÍCÍCH S DRŽENÍM, VÝCVIKEM A VYUŽITÍM PSA PŘI OCHRANĚ ZDRAVÍ A MAJETKU OSOB

- a) vysvětlení vlastními slovy § 1 odst. 1 zákona č. 409/2008 Sb. na ochranu zvířat proti týrání,
b) vysvětlení vlastními slovy § 4 odst. 1 písmeno a), b), d), h), s) zákona č. 409/2008 Sb. na ochranu zvířat proti týrání návaznosti na § 4 odst. 1 písmeno a) doplnit § 4 odst. 3.,
c) vysvětlení vlastními slovy § 28 trestního zákoníku č. 40/2009 Sb. (krajní nouze),
d) citování znění a vysvětlení § 29 trestního zákona č. 40/2009 Sb. (nutná obrana),
e) uvedení hlavních zásad BOZP při používání psa k ochraně zdraví a majetku osob,
f) vysvětlení vlastními slovy § 76 Zadržení osoby podezřelé odst. 2) trestního řádu (omezení osobní svobody) včetně uvedení praktického příkladu použití tohoto § při strážní službě.

Ověření: ústní – a), b), c), d), e), f) – losem se určí 2 z uvedených kritérií, která uchazeč o zkoušku splní.

PROKÁZÁNÍ ZNALOSTÍ O ZDRAVÍ PSA A O SPRÁVNÉ PÉČI O PSA

- a) popis prvních příznaků onemocnění psa,
b) znalost intervalu tělesné teploty dospělého zdravého psa (středně velkého plemene) v klidu,
c) vyjmenování povinného a doporučeného očkování psa,
d) vyjmenování nejčastějších vnějších a vnitřních parazitů psa a popsání prevence,
e) specifikace potřeby kvalitní výživy psa, uvedení hlavních zásad krmení psa, vysvětlení nutnosti dostatečného napájení ,
f) vysvětlení potřeby dostatečného pohybu psa, popis poruch chování, které se mohou vyskytnout v důsledku nedostatku fyzické a psychické aktivity.

Ověření: ústní – a), b), c), d), e), f) – losem se určí 2 z uvedených kritérií, která uchazeč o zkoušku splní.

PRAKTICKÉ PŘEDVEDENÍ VÝCVIKU PSA – OVLADATELNOST, POSLUŠNOST

- a) předvedení přivolání psa – psovod stojí, pes se pohybuje volně – na povel psovoda, pes rychle a nejkratší cestou přiběhne ke psovodovi a usedne těsně k levé noze psovoda,
- b) předvedení cviků: sedni, lehni, vstaň, u levé nohy psovoda – pes zaujímá jednotlivé polohy rovnoběžně s osou psovoda,
- c) předvedení ovladatelnosti psa při pohybu psovoda – pes ochotně následuje psovoda (při chůzi, klusu, obratech za chůze, zastavení) po jeho levé straně, v úrovni levé nohy při zastavení psovoda pes usedne,
- d) předvedení odložení psa – setrvání psa na určeném místě v poloze vleže, po dobu jedné až tří minut,
- e) předvedení překonání překážek – pes účelně překoná tři typy umělých překážek vhodně zvolených s ohledem na bezpečnost, zdraví, kontinuitu a věk konkrétního psa.

Ověření: praktické předvedení – a), b), c), d), e) – je třeba splnit všechna kritéria v souladu s organizačními a metodickými pokyny.

PRAKTICKÉ PŘEDVEDENÍ VÝCVIKU PSA – OBRANA PSOVIDA

- a) předvedení prověřování terénu – pes na povel psovoda vyběhne jednou do pravé strany a jednou do levé strany podle osy postupu psovoda, vzdálí se nejméně dvacet kroků a prověří úkryt,
- b) předvedení vyhledání a vystavení (označení) ukryté osoby – pes nalezne ukrytou osobu a místo označuje vytrvalým štěkáním,
- c) předvedení střežení podezřelé osoby při prohlídce – pes leží ve vzdálenosti cca 5 kroků od podezřelé osoby, psovod provádí prohlídku, zda podezřelá osoba nemá u sebe ukrytou zbraň, pes kontroluje chování podezřelé osoby a při útoku pachatel na psovoda je připraven účinně zabránit napadení psovoda,
- d) předvedení obrany psovoda psem, obranný zákrok psa, účinná pomoc psovodovi při odvracení útoku pachatele,
- e) předvedení eskortování podezřelé osoby – psovoda se psem doprovodí podezřelou osobu na určené místo a předá odpovědné osobě. Psovod eskortuje podezřelou osobu tzv. Zadním doprovodem – jde za podezřelým ve vzdálenosti cca 5 kroků, pes je veden u levé hony psovoda a je připraven účinně zabránit útoku na psovoda.

Ověření: praktické předvedení – a), b), c), d), e) – je třeba splnit všechna kritéria v souladu s organizačními a metodickými pokyny.

4.2.3 Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba:

- informuje, které doklady musí uchazeč předložit,
- stanoví pomůcky, které smí při zkoušce uchazeč používat,
- zajistí předvedení celého oddílu praktického výcviku psa, což musí předcházet části zkoušky Praktické předvedení výcviku psa.

Uchazeč je před vlastním ověřováním seznámen:

- s pracovištěm,
- s organizací zkoušky,
- s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP, požární ochrany (PO) a dalšími omezeními,
- může si před zahájením zkoušky požádat o hodnocení psa, se kterým vykonává zkoušku – pokud pes cviky při praktickém přezkoušení splní, je mu vystaven certifikát hodnocení psa s výsledkem splnil.

Předseda zkušební komise:

- dbá, aby zkouška proběhla podle hodnotícího standardu.

Forma zkoušky:

- praktické předvedení,
- ústní ověření,
- skládá se v českém jazyce.

Praktická a ústní část zkoušky:

- aktuální soubor testových otázek a aktuální soubor typových situací je spravován a v elektronické podobě uchován na Ministerstvu vnitra.

Ústní část zkoušky:

- při ústní zkoušce si uchazeč vylosuje pro ověření zvládnutí příslušné odborné kompetence stanovený počet kritérií,
- jsou povoleny 2 nepřesnosti, které nemají vliv na uchazečovo porozumění a věcné správné splnění daného kritéria,
- při ústní zkoušce nepoužívá uchazeč žádné pomůcky,
- musí prokázat dostatečné teoretické znalosti.

Praktické předvedené:

- předvádějící psovod ani pes nesmějí být účastníky zkoušky,
- uchazeč nastupuje se svým vlastním psem, nebo se psem, který je mu přidělen zaměstnavatelem (pracuje s ním u bezpečnostní služby) – není důležité ani plemeno psa, ani věk psa,
- uchazeč musí předvést, že je schopen správně zvolit a používat výcvikové metody vhodné právě pro konkrétního psa,
- psovod může absolvovat zkoušku i se zapůjčeným psem autorizované osoby, který je pro tento účel chován a cvičen – poplatek za propůjčení psa činí 7 000 Kč.

Psovod používá:

- pevné vodítko na psa o délce 1,2 metru,
- dlouhé výcvikové vodítko délky 10 metrů,
- vhodně zvolený ochranný náhubek pro konkrétního psa,
- motivační pomůcky pro psa,
- po celou dobu má pes na krku hladký pevný řetízkový obojek správné velikosti.

Pes:

- není důležité ani plemeno psa, ani věk psa,
- s jedním psem mohou ke zkoušce nastoupit max. 3 psovodi,
- praktické přezkoušení musí být rozvrženo tak, aby měl pes zajištěn dostatečný odpočinek,
- pes může být během zkoušky odměňován,
- podmínkou je jeho dobrý zdravotní stav, prokázané povinné očkování,
- pokud má pořadatel zkoušek pochybnosti o zdravotním stavu psa, je v jeho pravomoci psa ke zkoušce pustit.

Výsledné hodnocení:

- posuzovány jsou schopnosti psovoda, ne psa,
- uchazeč musí splnit všechna kritéria hodnocení,
- jsou povoleny 2 nepřesnosti, ale uchazeč se nesmí dopustit takové chyby v metodice výcviku psa, která by ve svém důsledku znemožnila vytvoření žádaného reflexního oblouku nebo reflexní reakce psa,
- po úspěšném ukončení zkoušky umí psovod posoudit, zda je konkrétní pes schopen dobře plnit požadavky na něj kladené při práci u bezpečnostní služby,
- je schopen posoudit, zda je ekonomické tohoto psa k dané činnosti využít nebo nahradit jiným,
- po předvedení práce se psem uchazeč vysvětlí a zdůvodní použitý nácvik jednotlivých cviků, metodicky správný nácvik obrany psovoda, vhodně zvolená postup ve vztahu k věku, k dosažené úrovni výcviku a povaze konkrétního psa,
- uchazeč získá Osvědčení o získání profesní kvalifikace (viz. Příloha P I).

Zkušební komise:

- je složena ze 3 členů – jsou autorizovanými fyzickými osobami s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovanými zástupci autorizované právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Tato kvalifikační úroveň je dále podrobně rozpracována z mnoha úhlů pohledu z důvodu mého dřívějšího působení při výcviku služebních psů jak v pozici psovoda, tak v pozici figuranta. Aktivně jsem se podílel na výcviku všech služebních plemen v Základní kynologické organizaci Prosek v Praze 9.

4.2.4 Právní aspekty používání psů u SBS

V zákoně na ochranu zvířat jsou dány zcela jasně podmínky výcviku a mimo jiné se zde hovoří o možnosti výchovy a výcviku (nikoli použití) psů prováděných chovatelskými sdruženími podle zkušebních řádů uznávaných Mezinárodní kynologickou federací (FCI). FCI má komisi pro pracovní kynologii, ve zkušebním řádu používá pojem pracovní pes, stejně tak zkušební řády v ČR, vycházející z řádů FCI používají výrazy pracovní schopnosti psa. Mimo jiné se zde hovoří o tom, že účastník zkoušek musí svého psa předvádět bezzávadným sportovním postupem. Z toho vyplývá, že pokud se hovoří o používání

psa u SBS cvičeného podle řádu FCI, musí se používat správná terminologie, tedy pojem „pracovní pes“. V žádném případě „pes služební“.

4.3 Pracovník dohledového centra (kód 68-003-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo vnitra

Kvalifikační úroveň NSK – EQF: 3

Platnost standardu: od 29.10. 2013



Obr. 9 – Pracovník dohledového centra

Pracovník dohledového centra zajišťuje ochranu majetku, osob a oprávněných zájmů podle instrukcí v návaznosti na činnosti organizačních celků, které vyžadují specifické znalosti a dovednosti. Tento pracovník :

- se podílí na přípravě a realizaci režimových opatření, která jsou určena k ochraně majetku, osob a oprávněných zájmů,
- organizuje pracovní činnosti podle pokynů a instrukcí,
- obsluhuje pulty centralizované ochrany, radiostanice, technická zařízení k ochraně majetku a osob,

- komunikuje s klienty,
- obsluhuje požární a hasební systémy,
- obsluhuje PC,
- vede elektronickou a písemnou dokumentaci o průběhu služby nebo bezpečnostní akci o mimořádných událostech.

K tomuto povolání je potřeba splňovat minimálně 3. kvalifikační úroveň dosaženého vzdělání, tj. střední vzdělání s výučním listem. Člověk při této činnosti není vystaven žádné významné zátěži. Není zde vyžadována zdravotní způsobilost.

4.3.1 Kvalifikační standard

Název	Úroveň
OBSLUHOVÁNÍ TECHNICKÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SYSTÉMŮ S ORIENTACÍ NA PŘIJÍMACÍ ZAŘÍZENÍ A VYHODNOCOVÁNÍ SIGNÁLŮ Z BEZPEČNOSTNÍCH SYSTÉMŮ	3
UPLATŇOVÁNÍ ZÁSAD SOUČINNOSTI SE SLOŽKAMI INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU, ZEJMÉNA S POLICIÍ ČR A VYMEZENÝMI OSOBAMI	3
APLIKOVÁNÍ PRÁVNÍCH ZÁKLADŮ BEZPEČNOSTNÍ ČINNOSTI SE ZAMĚŘENÍM NA VYHODNOCOVÁNÍ SIGNÁLŮ Z BEZPEČNOSTNÍCH SYSTÉMŮ A ORGANIZOVÁNÍ ZÁKROKŮ NA NARUŠENÝCH OBJEKTECH	3
ORGANIZAČNÍ ČINNOSTI SMĚŘUJÍCÍCH K ZAJIŠTĚNÍ A OBNOVENÍ BEZPEČNOSTI A KE SNÍŽENÍ ZTRÁT NA MAJETKU A ZDRAVÍ OSOB	3
VEDENÍ DOKUMENTACE O PROVOZU DOHLEDOVÉHO CENTRA, O ČINNOSTI SPOJENÉ S OSTRAHOU, S KONTROLAMI A POSKYTOVANÝMI SLUŽBAMI	3
ORGANIZOVÁNÍ ČINNOSTÍ A VÝJEZDŮ ZÁSAHOVÝCH JEDNOTEK SE ZAMĚŘENÍM NA KOMUNIKACI A PŘEDÁVÁNÍ INFORMACÍ PŘI ORGANIZOVÁNÍ ZÁSAHŮ NA NARUŠENÝCH OBJEKTECH	3

4.3.2 Hodnoticí standard pro odbornou způsobilost Pracovník dohledového centra

OBSLUHOVÁNÍ TECHNICKÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SYSTÉMŮ S ORIENTACÍ NA PŘIJÍMACÍ ZAŘÍZENÍ A VYHODNOCOVÁNÍ SIGNÁLŮ Z BEZPEČNOSTNÍCH SYSTÉMŮ

- a) popsání zásad konstrukce, použití a obsluhy technických bezpečnostních systémů s orientací na přijímací zařízení,
- b) vyhodnocení signálů z bezpečnostních systémů v dohledovém centru,
- c) popis zásad ochrany osobních údajů při jejich zpracování a vyhodnocování technickými bezpečnostními systémy,
- d) popis zásad ochrany přijímaných informací v dohledovém centru.

Ověření: písemné – a), b), c), d) – je třeba splnit všechna kritéria.

UPLATŇOVÁNÍ ZÁSAD SOUČINNOSTI SE SLOŽKAMI INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU, ZEJMÉNA S POLICIÍ ČR A VYMEZENÝMI OSOBAMI

- a) charakterizování zásad součinnosti s PČR a obecní policií při provozování dohledového centra podle platných ustanovení příslušných zákonů,
- b) charakterizování zásad součinnosti s hasičskými jednotkami, záchrannou službou a havarijními službami při odvrácení škod na majetku a zdraví osob podle ustanovení příslušných zákonů při provozování dohledového centra, uvedení telefonních čísel tísňového volání.

Ověření: písemné – a), b) – je třeba splnit obě kritéria.

APLIKOVÁNÍ PRÁVNÍCH ZÁKLADŮ BEZPEČNOSTNÍ ČINNOSTI SE ZAMĚŘENÍM NA VYHODNOCOVÁNÍ SIGNÁLŮ Z BEZPEČNOSTNÍCH SYSTÉMŮ A ORGANIZOVÁNÍ ZÁKROKŮ NA NARUŠENÝCH OBJEKTECH

- a) orientace v právních ustanoveních, která vymezují práva a svobody člověka, nedotknutelnost soukromí, ochranu osobnosti, důstojnosti a cti a právo na majetek,

- b) orientace v občanském právu, zejména v právních ustanoveních, která vymezují právo na přiměřenou ochranu proti zásahu do vlastnických práv a právo na přiměřenou obranu,
- c) orientace ve vybraných ustanoveních občanského zákoníku, trestního zákoníku, trestního řádu, přestupkového zákona, správního řádu a zákonů o PČR a městské a obecní policii, které bezprostředně souvisejí s činností dohledového centra, spoluprací s příslušníky policií a při aplikaci a kontrole zásad nutné obrany, krajní nouze, zadržení při řešení událostí občanskoprávních nebo souvisejících se spácháním přestupku či trestného činu,
- d) popis obecné zásady ochrany osobních údajů při jejich zpracování při provozování dohledového centra,
- e) popis obecných zásad ochrany obchodního tajemství a ochrany utajovaných informací v souvislosti s provozem dohledového centra,
- f) vysvětlení tvorby a realizace režimových opatření určených k ostraze objektů a ochraně osob a majetku.

Ověření: písemné – a), b), c), d), e), f) – je třeba splnit všechna kritéria.

ORGANIZAČNÍ ČINNOSTI SMĚŘUJÍCÍCH K ZAJIŠTĚNÍ A OBNOVENÍ BEZPEČNOTI A KE SNÍŽENÍ ZTRÁT NA MAJETKU A ZDRAVÍ OSOB

- a) zvolení vhodného postupu činnosti pro zadanou situaci, např. obecné narušení objektu cizí osobou panické tlačítko na objektu, tlačítko lékař na objektu, tlačítko požár, havárie el. proudu, havárie vody, nadměrný únik škodlivých látek, technických plynů) a zdůvodnění jejího výběru, přivolat příslušnou odbornou pomoc a aplikování znalostí zákonných norem do spolupráce se složkami IZS,
- b) popis pravidel a zvolení vhodného postupu řízení činnosti bezpečnostního zásahu, který vede k dočasnému omezení osobní svobody osoby přistižené při páčání trestného činu,
- c) popis pravidel a zvolení vhodného postupu řízení činnosti při výhrůžkách pumovým útokem na střežených objektech,
- d) popis pravidel a zvolení vhodného postupu řízení činnosti při evakuaci osob.

Ověření: praktické předvedení a ústní ověření – a), b), c), d) – je třeba splnit všechna kritéria.

VEDENÍ DOKUMENTACE O PROVOZU DOHLEDOVÉHO CENTRA, O ČINNOSTI SPOJENÉ S OSTRAHOU, S KONTROLAMI A POSKYTOVANÝMI SLUŽBAMI

- a) vyjmenování zásad, podle kterých je veden služební záznam o provozu dohledového centra, zaznamenání zadaného průběhu událostí v provozu dozorového centra,
- b) zdůvodnění významu vedení dokumentace o provozu dohledového centra,
- c) zdůvodnění významu vedení dokumentace o mimořádných událostech a o činnosti spojené s ostrahou, kontrolami a s poskytovanými službami.

Ověření: praktické předvedení – a).

Ověření: ústní ověření – a), b), c)

– je třeba splnit všechna kritéria.

ORGANIZOVÁNÍ ČINNOSTÍ A VÝJEZDŮ ZÁSAHOVÝCH JEDNOTEK SE ZAMĚŘENÍM NA KOMUNIKACI A PŘEDÁVÁNÍ INFORMACÍ PŘI ORGANIZOVÁNÍ ZÁSAHŮ NA NARUŠENÝCH OBJEKTECH

- a) předávání informací při organizování zásahů na narušených objektech,
- b) komunikování z dozorového centra se zásahovými jednotkami,
- c) komunikování s klienty dozorového centra při narušeném objektu.

Ověření: praktické předvedení a ústní ověření – a), b), c) – je třeba splnit všechna kritéria.

4.3.3 Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba:

- technicky zajistí zveřejnění termínu a místa konání zkoušky a dalších nezbytných informací na internetových stránkách v termínu odeslání pozvánky ke zkoušce,
- informuje uchazeče, jaké doklady má doložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy a následně je ověří,
- stanoví, které pomůcky uchazeč při zkoušce nesmí nebo smí používat,
- sestaví test náhodným výběrem ze souboru tesových otázek,
- při přípravě testu zabezpečí různé kombinace pořadí možných odpovědí u jednotlivých otázek,
- poučí uchazeče o způsobu práce s testem před zahájením časového limitu.

Uchazeč:

- je seznámen s pracovištěm, organizací zkoušky,
- je seznámen s požadavky BOZP , PO a dalšími omezeními.

Forma zkoušky:

- písemná – test,
- kombinace praktické a ústní – forma řešení typových situací,
- je skládána v českém jazyce.

Otázky:

- celkový počet je 30 v testu,
- kompetence – každá je zastoupena v jedné nebo několika skupinách otázek:
 - Obsluhování technických bezpečnostních systémů s orientací na přijímací zařízení a vyhodnocování signálů z bezpečnostních systémů
 - Uplatňování zásad součinnosti se složkami IZS, s PČR a vymezenými osobami
 - Aplikování právních základů bezpečnostní činnosti se zaměřením na vyhodnocování signálů z bezpečnostních systémů a organizování zákroků na narušených objektech

Výsledné hodnocení:

- stanoví se zvlášť pro písemnou část zkoušky – test, zvlášť pro praktickou a ústní část zkoušky,
- obě části musí být úspěšně splněny, úspěšné vykonání písemné zkoušky je podmínkou pro konání zkoušky praktické a ústní části zkoušky,
- pro konání praktické a ústní zkoušky musí být úspěšně složena písemná zkouška a to na min. 80% , tj. 24 otázek,
- v praktické a ústní části zkoušky musí uchazeč úspěšně vyřešit obě typové situace – připouští se 2 odchýlení (použití nesprávného výrazu nebo záměna pořadí činností, které nemají vliv na správné řešení situace),
- výsledky se zaznamenávají do záznamu o průběhu výsledku zkoušky,
- výsledné hodnocení musí znít „vyhověl/a“ nebo „nevyhověl/a“,
- uchazeč získá Osvědčení o získání profesní kvalifikace (viz. Příloha P I).

Komise:

- v průběhu zkoušky mohou členové komise klást doplňující otázky.

4.4 Detektiv koncipient (kód 68-003-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo vnitra

Kvalifikační úroveň NSK – EQF: 4

Platnost standardu: od 7.5. 2014



Obr. 10 – Detektiv koncipient

Detektiv koncipient spolupracuje při pátrání po osobách a věcech a při odhalování skutečností, které svědčí o právním zájmu klienta. Shromažďuje informace o důkazech. Spolupracuje při zajišťování ochrany majetku a osob. Pracovní činností detektiva koncipienta je spolupráce:

- při pátrání po osobách a věcech s využitím kriminalistických metod a techniky,
- na vedení evidence o případech a zpracování závěrečných zpráv + fotodokumentace,
- při osobní ochraně osob a při dohledu,
- na zajišťování informací o důkazech, svědectví, stop, atd.

Toto povolání je vystaveno velkou zátěží pracovní doby na směny. Zátěží prací ve výškách, duševní zátěž. K tomuto povolání je potřeba splňovat minimálně 4. kvalifikační úroveň dosaženého vzdělání, tj. střední vzdělání s maturitní zkouškou (bez vyučení) v oboru bezpečnostně právní činnost Člověk při této činnosti není vystaven žádné významné zátěži. Není zde vyžadována zdravotní způsobilost.

4.4.1 Kvalifikační standard

Název	Úroveň
ORIENTACE V ZÁKLADNÍCH NORMÁCH A USTANOVENÍCH S DŮRAZEM NA BEZPEČNOSTNĚPRÁVNÍ PROBLEMATIKU A OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ	4
PŘIPRAVENOST K UPLATNĚNÍ ZÁKLADNÍCH FOREM A METOD SOUKROMÉ DETEKTIVNÍ ČINNOSTI A K JEJICH PRAKTICKÉMU NAPLŇOVÁNÍ	4
OVLÁDÁNÍ ZÁSAD OBSLUHY ZÁKLADNÍCH PROSTŘEDKŮ A POMŮCEK SOUKROMÉ DETEKTIVNÍ ČINNOSTI	4
DOKUMENTOVÁNÍ A VYHODNOCOVÁNÍ INFORMACÍ, JEJICH EVIDENCE A PŘÍPRAVA K PŘEDÁNÍ KLIENTOVI	4
PŘIPRAVENOST K VYUŽITÍ INFORMATIKY (ZDROJE, PRINCIPY ZPRACOVÁNÍ INFORMACÍ APOD.)	4

4.4.2 Hodnoticí standard pro odbornou způsobilost Pracovník dohledového centra

ORIENTACE V ZÁKLADNÍCH NORMÁCH A USTANOVENÍCH S DŮRAZEM NA BEZPEČNOSTNĚPRÁVNÍ PROBLEMATIKU A OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

- a) prokázání základní znalosti Ústavy ČR, Listiny základních práv a svobod, zákoníku práce a trestních kodexů,
- b) prokázání základních znalostí občanského zákoníku, občanského soudního řádu a obchodního zákoníku,
- c) prokázání základní orientace v živnostenském zákoně, zákoně o svobodném přístupu k informacím a zákoně o ochraně osobních údajů,

- d) prokázání znalostí zákona o zbraních a střelivu,
- e) prokázání základní znalosti o zákoně o PČR a zákoně o obecní policii.

Ověření: písemné a ústní – a), b), c), d), e) – je třeba splnit všechna kritéria.

PŘIPRAVENOST K UPLATNĚNÍ ZÁKLADNÍCH FOREM A METOD SOUKROMÉ DETEKTIVNÍ ČINNOSTI A K JEJICH PRAKTICKÉMU NAPLŇOVÁNÍ

- a) prokázání základní orientace v detektivním vyšetřování, pátrání, prověrce, zpravodajství a ochraně,
- b) prokázání základní orientace v obecných, speciálních a kriminalistických postupech,
- c) uvedení základní formy a popis metody minimalizace možností profesního selhání,
- d) objasnění základů psychologie osobnosti a komunikačního minima,
- e) vyjmenování základních zdrojů informací a způsobů získávání důkazů a informací.

Ověření: praktické předvedení – a), b)

Ověření: písemné a ústní – a), b), c), d), e)

– je třeba splnit všechna kritéria.

OVLÁDÁNÍ ZÁSAD OBSLUHY ZÁKLADNÍCH PROSTŘEDKŮ A POMŮCEK SOUKROMÉ DETEKTIVNÍ ČINNOSTI

- a) prokázání znalostí o zhotovení fotodokumentace,
- b) prokázání znalosti, dovednosti o pořízení zvukových záznam s ohledem na legálnost a nelegálnost záznamů, vyhledávání skrytých záznamových zařízení,
- c) prokázání znalosti, dovednosti o provedení kontroly pomocí ručních, mobilních a rámových detektorů kovů,
- d) prokázání znalosti, dovednosti o použití optických prostředků, např. noční vidění,
- e) prokázání znalostí, dovedností o použití osobních obranných a dalších prostředků při výkonu detektivní činnosti.

Ověření: praktické předvedení – b), c), d), e).

Ověření: písemné a ústní – a), b), c), d), e)

– je třeba splnit všechna kritéria.

DOKUMENTOVÁNÍ A VYHODNOCOVÁNÍ INFORMACÍ, JEJICH EVIDENCE A PŘÍPRAVA K PŘEDÁNÍ KLIENTOVI

- a) vysvětlení postupu detektivního dokumentování obchodního případu,
- b) analýza informací o důkazech, činnosti osob, z dokumentů ve všech podobách,
- c) prokázání oprávněnosti a povinnosti evidování výsledků detektivního dokumentování (s ohledem na zákon o ochraně osobních údajů),
- d) zpracování podkladů k předání klientovi s ohledem na legálnost a legitimitu,
- e) vysvětlení postupu ukládání dat a ostatních podkladků v souladu s platnou legislativou (včetně ukládání nutné dokumentace o případu s ohledem na legislativu v oblasti daní, účetnictví, živnostenského úřadu),

Ověření: praktické předvedení – d).

Ověření: písemné a ústní – a), c), e).

Ověření: praktické předvedení nebo písemné a ústní – b)

– je třeba splnit všechna kritéria.

PŘIPRAVENOST K VYUŽITÍ INFORMATIKY (ZDROJE, PRINCIPY ZPRACOVÁNÍ INFORMACÍ APOD.)

- a) analýza klíčových informací , rozpoznávání příčin a následků, řešení případných problémů,
- b) předvídání jednání svého protějšku, získání ho pro součinnost a minimalizování možnosti vzniku konfliktu,
- c) prokázání znalosti základních veřejných informačních registrů a jejich použití, eventuálně přístupu k nim,
- d) popis procesu tvorby a prověřování detektivních verzí,

Ověření: praktické předvedení – a), c).

Ověření: písemné a ústní – a), b), c), d)

– je třeba splnit všechna kritéria.

4.4.3 Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba:

- technicky zajistí zveřejnění termínu a místa konání zkoušky na internetu v termínu odeslání pozvánky ke zkoušce,
- ověří doklady předložené uchazečem v souladu s platnými právními předpisy,
- nepožaduje zdravotní způsobilost ,
- stanoví, které pomůcky uchazeč nesmí, nebo smí při zkoušce používat,
- sestaví test náhodným výběrem ze souboru testovaných otázek (různou kombinací pořadí možných odpovědí u jednotlivých otázek),
- musí archivovat zadání testu včetně odpovědí uchazeče v souladu s § 8 vyhlášky č. 208/2007 Sb., o podrobnostech stanovených k provedení zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání,
- musí splňovat minimální kvalifikační požadavky (VŠ vzdělání, 5 let praxe v oboru ostraha majetku a osob nebo oboru příbuzném, z toho min. 2 roky v posledních pěti letech před podáním žádosti o autorizaci praxi v ostraze majetku a osob, nebo min. 5 let pedagogické praxe v oboru bezpečnostně právní činnosti nebo bezpečnostní služby, z toho min. 1 rok v posledních třech letech před podáním žádosti o autorizaci),
- musí mít uživatelskou dovednost práce s PC a internetem, což doloží čestným prohlášením.

Uchazeč je před vlastním ověřováním seznámen:

- s pracovištěm,
- s organizací zkoušky,
- s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP, požární ochrany (PO) a dalšími omezeními.

Předseda zkušební komise:

- dbá, aby zkouška proběhla podle hodnotícího standardu.

Forma zkoušky:

- písemná – formou testu,
- kombinace praktické a ústní – formou řešení typových situací,
- skládá se v českém jazyce.

Testové otázky:

- obsahují 4 kompetence
 - Orientace v základních právních normách a ustanoveních s důrazem na bezpečnostně právní problematiku a ochranu osobních údajů
 - Ovládání zásad obsluhy základních prostředků a pomůcek soukromé detektivní činnosti
 - Připravenost k uplatnění základních forem a metod soukromé detektivní činnosti a připravenost k jejich praktickému naplňování
 - Dokumentování a vyhodnocování informací, jejich evidence a příprava k předání klientovi
 - Připravenost k využití informatiky (zdroje , principy zpracování informací)
- každá kompetence je obsažena v jedné nebo několika skupinách otázek,
- celkový počet otázek v testu je 30,
- o způsobu práce s testem uchazeče poučí určený člen komise před zahájením časového limitu,
- aktuální soubor testových otázek je spravován a v elektronické podobě uchován na Ministerstvu vnitra.

Praktická a ústní část zkoušky:

- řeší se konkrétní typové bezpečnostní nebo preventivně bezpečnostní situace,
- uchazeč musí vyřešit 2 náhodně vybrané typové situace ,
- aktuální soubor typových situací je spravován a v elektronické podobě uchován na Ministerstvu vnitra.

Výsledné hodnocení:

- stanoví se zvlášť po písemnou část zkoušky – test, zvlášť pro praktickou a ústní část zkoušky,
- obě části musí být úspěšně splněny,
- pro konání praktické a ústní zkoušky musí být úspěšně složena písemná zkouška a to na min. 80% , tj. 24 otázek,
- v praktické a ústní části zkoušky musí uchazeč úspěšně vyřešit obě typové situace – připouští se 2 odchýlení (použití nesprávného výrazu nebo záměna pořadí činností, které nemají vliv na správné řešení situace),
- výsledky se zaznamenávají do záznamu o průběhu výsledku zkoušky,

- výsledné hodnocení musí znít „vyhověl/a“ nebo „nevyhověl/a“,
- uchazeč získá Osvědčení o získání profesní kvalifikace (viz. Příloha P I).

Zkušební komise:

- je složena ze 3 členů – jsou autorizovanými fyzickými osobami s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovanými zástupci autorizované právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

4.5 Vedoucí detektiv (kód 68-002-T)

Autorizující orgán: Ministerstvo vnitra

Kvalifikační úroveň NSK – EQF: 7

Platnost standardu: od 29.10. 2013



Obr. 11 – Vedoucí detektiv

Vedoucí detektiv koncepčně řeší, řídí a organizuje poskytování služeb, které jsou spojené s hledáním majetku a osob, zjišťováním skutečností, které mohou sloužit jako důkazní prostředky v řízení před soudem nebo správním orgánem.

Hlavní pracovní činností vedoucího detektiva je např. :

- získávání informací v souvislosti s vymáháním pohledávek,
- vyhledávání protiprávních jednání ohrožující obchodní tajemství,
- získávání informací o fyzických nebo právnických osobách nebo jejich majetkových poměrech,

- organizace, řízení a kontrola výkonu pátrání po osobách a věcech s využitím kriminalistických metod a techniky, jakož i metod a prostředků soukromé detektivní činnosti,
- zpracování dokumentace pro vymáhání pohledávek, vedení úředních jednání a soudních sporů.

Vedoucí detektiv je vystaven značné zátěži pracovní dobou na směny. Je vystaven i zátěži duševní.

K tomuto povolání je potřeba splňovat 7. kvalifikační úroveň dosaženého vzdělání, tj. magisterský studijní program v oboru bezpečnostně právní studia, nebo vyšší odborné vzdělání ve skupině oborů právo, právní a veřejnoprávní činnost a bakalářský studijní program v oboru bezpečnostně právní studia. Není zde vyžadována zdravotní způsobilost.

4.5.1 Kvalifikační standard

Název	Úroveň
APLIKOVÁNÍ PRÁVNÍCH NOREM S DŮRAZEM NA BEZPENOSTNĚ PRÁVNÍ PROBLEMATIKU A OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ	7
APLIKOVÁNÍ FOREM, METOD A PROSTŘEDKŮ SOUKROMÉ DETEKTIVNÍ ČINNOSTI V KONKRÉTNÍM EKONOMICKÉM PROSTŘEDÍ	7
OVLÁDÁNÍ ZÁSAD OBSLUHY ZÁKLADNÍCH PROSTŘEDKŮ A POMŮCEK SOUKROMÉ DETEKTIVNÍ ČINNOSTI	7
DOKUMENTOVÁNÍ A VYHODNOCOVÁNÍ INFORMACÍ, JEJICH EVIDENCE A PŘÍPRAVA K PŘEDÁNÍ KLIENTOVI	7
ZPRACOVÁNÍ INFORMACÍ S OHLEDEM NA VYUŽITELNOST INFORMAČNÍCH ZDROJŮ	7

4.5.2 Hodnoticí standard pro odbornou způsobilost Detektiv

APLIKOVÁNÍ PRÁVNÍCH NOREM S DŮRAZEM NA BEZPENOSTNĚ PRÁVNÍ PROBLEMATIKU A OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

- a) orientace v ústavním právu s důrazem na činnost soukromé detektivní služby,
- b) aplikace občanského a obchodního práva s důrazem na činnost soukromé detektivní služby,
- c) aplikace živnostenského práva, pracovního práva a daňových předpisů,
- d) aplikace trestního práva a trestního řádu, správního práva s důrazem na přestupkový zákon a zákon o zbraních a střelivu,
- e) aplikace zákona o svobodném přístupu k informacím a zákona o ochraně osobních údajů,
- f) orientace v zákoně o PČR a obecní policii a vysvětlení jeho použití při výkonu pracovní činnosti,

Ověření: písemné a ústní– a), b), c), d), e), f) – je třeba splnit všechna kritéria.

APLIKOVÁNÍ FOREM, METOD A PROSTŘEDKŮ SOUKROMÉ DETEKTIVNÍ ČINNOSTI V KONKRÉTNÍM EKONOMICKÉM PROSTŘEDÍ

- a) charakteristika formy detektivní činnosti – detektivní dohled a ochrana, detektivní pátrání, detektivní prověrka, detektivní rozkrývání a detektivní zpravodajství,
- b) popis realizace formy detektivní činnosti – detektivní dohled a ochrana, detektivní pátrání, detektivní prověrka, detektivní rozkrývání a detektivní zpravodajství,
- c) charakteristika metod soukromé detektivní činnosti včetně kriminalistických postupů,
- d) popis realizace metody soukromé detektivní činnosti včetně kriminalistických postupů,
- e) popis kriminologických, kriminalistických a psychologických aspektů v soukromé detektivní činnosti,
- f) popis využití různých komunikačních strategií a psychologie řízení při uplatňování metod soukromé detektivní činnosti,
- g) charakteristika zdrojů informací (otevřené, speciální) s důrazem na možnost důkazní hodnoty.

Ověření: ústní– a), c), e), f), g)– je třeba splnit všechna kritéria.

Ověření: písemné – b), d), e), f), g) – je třeba splnit všechna kritéria.

OVLÁDÁNÍ ZÁSAD OBSLUHY PROSTŘEDKŮ A POMŮCEK SOUKROMÉ DETEKTIVNÍ ČINNOSTI

- a) popis kriminalistické technické metody a jejich aplikace v praxi (zajišťování stop a jejich fotodokumentace v oboru daktyloskopie, písmonolectví, mechanoskopie, trasologie, DNA),
- b) popis způsobu pořizování fotografií, videa a zvukových záznamů s ohledem na informační nebo důkazní využití,
- c) charakteristika možností využití detektorů kovů, optických prostředků a prostředků nočního vidění,
- d) právní zdůvodnění použití obranných prostředků při výkonu detektivní činnosti s důrazem na znalost okolností vylučujících protiprávnost.

Ověření: ústní – a), b), c), d).

Ověření: písemné – a).

Ověření: praktické předvedení – d)

– je třeba splnit všechna kritéria.

DOKUMENTOVÁNÍ A VYHODNOCOVÁNÍ INFORMACÍ, JEJICH EVIDENCE A PŘÍPRAVA K PŘEDÁNÍ KLIENTOVI

- a) popis postupu při analýze a třídění informací v rámci detektivního dokumentování,
- b) analýza informací o důkazech činnosti osob, průběhu událostí, situací a jevů,
- c) vysvětlení oprávněnosti a povinnosti evidování výsledků detektivního dokumentování s ohledem na zákon o ochraně osobních údajů a zákon o utajovaných informacích,
- d) orientace v právních předpisech pro ukládání dat a ostatních podkladů s ohledem na předpisy v oblasti daní a účetnictví.

Ověření: praktické předvedení – b).

Ověření: ústní – a), c), d)

– je třeba splnit všechna kritéria.

ZPRACOVÁNÍ INFORMACÍ S OHLEDEM NA VYUŽITELNOST INFORMAČNÍCH ZDROJŮ

- a) analýza klíčových informací, určení příčiny a podmínek vzniku informace a důsledky v řešení úkolu,
- b) popis způsobů a možností předvídání jednání svého protějšku, s minimalizací vzniku konfliktu a s cílem získat jej pro součinnost,
- c) využití základních veřejných informačních registrů a databází (jejich využití a přístupy k nim),
- d) popis procesu torby a prověřování detektivních verzí a zpravodajských hypotéz.

Ověření: ústní– b), d.)

Ověření: praktické předvedení– a), c)

– je třeba splnit všechna kritéria.

4.5.3 Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba:

- technicky zajistí zveřejnění termínu a místa konání zkoušky na internetu v termínu odeslání pozvánky ke zkoušce,
- ověří doklady předložené uchazečem v souladu s platnými právními předpisy,
- nepožaduje zdravotní způsobilost ,
- stanoví, které pomůcky uchazeč nesmí, nebo smí při zkoušce používat,
- sestaví test náhodným výběrem ze souboru testovaných otázek (různou kombinací pořadí možných odpovědí u jednotlivých otázek),
- musí archivovat zadání testu včetně odpovědí uchazeče v souladu s § 8 vyhlášky č. 208/2007 Sb., o podrobnostech stanovených k provedení zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání,

Uchazeč je před vlastním ověřováním seznámen:

- s pracovištěm,
- s organizací zkoušky,
- s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP, požární ochrany (PO) a dalšími omezeními.

Předseda zkušební komise:

- dbá, aby zkouška proběhla podle hodnotícího standardu.

Forma zkoušky:

- písemná – formou testu,
- kombinace praktické a ústní – formou řešení typových situací,
- skládá se v českém jazyce.

Testové otázky:

- obsahují kompetence
 - Aplikování právních norem s důrazem na bezpečnostně právní problematiku a ochran osobních údajů
 - Aplikování forem, metod a prostředků soukromé detektivní činnosti v konkrétním ekonomickém prostředí
 - Ovládání zásad obsluhy prostředků a pomůcek soukromé detektivní činnosti
 - Dokumentování a vyhodnocování informací, jejich evidence a příprava k předání klientovi
 - Zpracování informací s ohledem na využitelnost informačních zdrojů
- každá kompetence je obsažena v jedné nebo několika skupinách otázek,
- celkový počet otázek v testu je 30,
- o způsobu práce s testem uchazeče poučí určený člen komise před zahájením časového limitu,
- aktuální soubor testových otázek je spravován a v elektronické podobě uchován na Ministerstvu vnitra.

Praktická a ústní část zkoušky:

- řeší se konkrétní typové bezpečnostní nebo preventivně bezpečnostní situace,
- uchazeč musí vyřešit 2 náhodně vybrané typové situace ,
- aktuální soubor typových situací je spravován a v elektronické podobě uchován na Ministerstvu vnitra.

Výsledné hodnocení:

- stanoví se zvlášť po písemnou část zkoušky – test, zvlášť pro praktickou a ústní část zkoušky,
- obě části musí být úspěšně splněny,

- pro konání praktické a ústní zkoušky musí být úspěšně složena písemná zkouška a to na min. 80% , tj. 24 otázek,
- v praktické a ústní části zkoušky musí uchazeč úspěšně vyřešit obě typové situace – připouští se 2 odchýlení (použití nesprávného výrazu nebo záměna pořadí činností, které nemají vliv na správné řešení situace),
- výsledky se zaznamenávají do záznamu o průběhu výsledku zkoušky,
- výsledné hodnocení musí znít „vyhověl/a“ nebo „nevyhověl/a“,
- uchazeč získá Osvědčení o získání profesní kvalifikace (viz. Příloha P I).

Zkušební komise:

- je složena ze 3 členů – jsou autorizovanými fyzickými osobami s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovanými zástupci autorizované právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

5 ZÁKLADNÍ KYNOLOGICKÉ OTÁZKY

Tato část je podrobně rozpracována z mnoha úhlů pohledu z důvodu mého dřívějšího působení při výcviku služebních psů jak v pozici psovoda, tak v pozici figuranta. Aktivně jsem se podílel na výcviku všech služebních plemen v Základní kynologické organizaci Prosek v Praze 9.

Je zaměřena na konkrétní kynologické otázky a jejich řešení. Na profesní kvalifikaci Psovod bezpečnostní služby je poměrně obtížné získat potřebné oprávnění, jelikož v České republice lze zkoušky absolvovat pouze u třech autorizovaných osob. Autorizovanou osobou MV ČR pro zkoušky je ICyA (International Cynological Association o.s.), která pořádá zkoušky od října 2013, Ing. Jiří Rulc a Bc. Stanislav Beníšek.

V minulosti se často vyskytovaly případy, kdy pes bezpečnostní agentury neměl adekvátní výcvik a chování, někdy i napadl klienty přímo na jejich pozemku. Proto bylo rozhodnuto, že soukromé bezpečnostní agentury budou moci využívat pouze psovody s certifikátem „Psovod bezpečnostní služby“. Výše uvedený certifikát prokazuje splnění všech kritérií, které vyžaduje hodnoticí standard DK 68-001-H Psovod bezpečnostní služby Národní soustavy kvalifikací podle zákona č. 169/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákona o uznávání dalšího vzdělávání).

5.1 Právní aspekty používání psů u SBS

Jedním z prostředků boje proti kriminalitě je i pes, který již svou přítomností na objektu dokáže odradit mnoho pachatelů od úmyslu např. napadnout objekt. Ze světových výzkumů vyplývá, že min. polovina pachatelů při zjištění přítomnosti psa ve střeženém objektu od svého úmyslu upustí. Zrovna tak pracovník SBS, který má při výkonu služby k dispozici psa, se cítí mnohem jistěji. I klienti SBS projevují čím dál tím větší zájem o střežení objektu s využitím psa.

Je potřeba upozornit na stále více se rozmáhající termín „služební pes“ v souvislosti s používáním psa u SBS. Toto označení je nesmyslné a jeho použití vyplývá z neznalosti kynologické problematiky osob, které toto označení používají.

V zákoně na ochranu zvířat jsou dány zcela jasně podmínky výcviku a mimo jiné se zde hovoří o možnosti výchovy a výcviku (nikoli použití) psů prováděných chovatelskými sdruženími podle zkušebních řádů uznávaných Mezinárodní kynologickou federací (FCI). FCI má komisi pro pracovní kynologii, ve zkušebním řádu používá pojem pracovní pes, stejně tak zkušební řády v ČR, vycházející z řádů FCI používají výrazy pracovní schopnosti psa. Mimo jiné se zde hovoří o tom, že účastník zkoušek musí svého psa předvádět bezzávadným sportovním postupem. Z toho vyplývá, že pokud se hovoří o používání psa u SBS cvičeného podle řádu FCI, musí se používat správná terminologie, tedy pojem „pracovní pes“. V žádném případě „pes služební“.

Dále je důležité zamyslet se nad možností a vhodností použití psa cvičeného podle řádu FCI k činnosti SBS. Jasně daný sportovní cíl není v žádném případě v souladu s potřebami SBS, kde výcvik a použití psa je zaměřeno na ochranu osob a majetku.

Pokud bude SBS uvažovat o využití psů, musí vycházet z právního hlediska ze Zákona 246/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů na ochranu zvířat proti týrání. Je zde v §4, odst. 1), písm. B) uvedeno že za týrání se považuje mj. „vychovávat, cvičit nebo účelově používat zvíře k agresivnímu chování vůči člověku nebo jiným zvířatům“. Proto byl v roce 2006 vydán zákon 77/2006 Sb., který měnil a doplňoval určitá ustanovení Zákona na ochranu zvířat před týráním. Především doplnění o ods. 3, kde se píše, že ustanovení odst.1, písm. b) se nevztahuje na výchovu, výcvik a použití zvířete k plnění úkolů, stanovených ozbrojeným silám, bezpečnostním sborům nebo obecní policii zvláštními právními předpisy:

Zákon 219/1999 Sb., ve znění pozdějších právních předpisů o ozbrojených silách ČR

Zákon 283/1991 Sb., ve znění pozdějších právních předpisů o Policii ČR

Zákon 124/1992 Sb., ve znění pozdějších právních předpisů o Vojenské policii

Zákon 553/1991 Sb., ve znění pozdějších právních předpisů o Obecní policii

Zákon 555/1992 Sb., ve znění pozdějších právních předpisů o Vězeňské službě a justiční strážci ČR

Zákon 185/2004 Sb., o Celní správě ČR

V této výjimce nejsou soukromé bezpečnostní služby nikde uvedeny, jejich používání tedy není plně v souladu s právem.

Kde je tedy psy možno bezproblémově používat? Např. při vyhledávání výbušnin (na stacionech v letadlech), při omezení osobní svobody osoby přistižené při trestném činu nebo bezprostředně poté ve smyslu §76, odst. 2) zák. č. 141/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů – trestního řádu.

5.2 Základní zásady teorie výcviku psa

Je nutné si uvědomit, že rozhodujícím faktorem při výcviku psa a jeho použití je osobnost psovoda. Podcení-li psovod znalost základních otázek teorie vyšší nervové činnosti psa, snadno se stane, že se dopustí zásadních chyb při vlastním výcviku psa. To může mít za následek, že služební pes pracuje s nechtutí, začne se psovoda bát, v nejhorším případě může psovod psa zkazít natolik, že musí dojít k následnému vyřazení psa.

Výcvikem psa se rozumí systematická, pravidelná a správná činnost psovoda. Jeho cílem je naučit psa výkonům jak jednoduchým, tak složitým. Psovod musí správně uplatňovat metodiku a techniku nácviku, kterou má každý cvik stanovenou.

Psovod provádí výcvik systematicky, od jednoduššího ke složitějšímu. Každý cvik má několik na sebe navazujících výcvikových úseků. Dále je důležitá pravidelnost rozložení výcviku, ne dohánění výcviku během několika dnů, protože byl zanedbán trénink.

Nejdůležitější roli hraje samotná osobnost psovoda. Jeho povahové vlastnosti, dovednosti, vztah psovoda ke psu, jeho vztah k práci samotné.

Úspěch činnosti psovoda při výcviku i při výchově psa závisí na několika faktorech:

- a) na důslednosti psovoda – důsledný musí být psovod k sobě i k psovi, musí cviky provádět opakovaně s dodržováním přesné povelové techniky a techniky nácviku, dokud není cvik přesně a správně proveden,
- b) na houževnatosti – být připraven na to, že něco se pes naučí rychle a bez problémů, něco postupuje pomalu a s obtížemi, zvládat tyto situace a zjišťovat příčiny nezdaření,
- c) ve snaze prohlubovat si teoretické znalosti – jen dobře připravený psovod se může a dokáže vyvarovat chyb, které by mohly psa kazit,
- d) v sebeovládání – pokud ovládá psovod sebe, ovládá a vycvičí psa dobře, pokud se bude chovat psovod nevhodně, bude pes pracovat neklidně, s nechtutí, nepřesně,

- e) ve správném vztahu psovod – pes – vztah se utváří nejen při výcviku, ale i řádnou péčí o psa, péčí o jeho prostředí,
- f) ve schopnosti působit při výcviku psa jako komplexní podnět – psovod působí celou svou osobností – hlasem (povely, signály), pohyby (posunky, pach, postava oblečení).

Důležitým faktorem při výcviku a použití psa jsou prostředky vyjadřující spokojenost psovoda s výkonem psa, tím v něm utvrzuje správnost návyku. Pes si pochvalu, odměnu rychle zapamatuje a dokáže si ji spojit s činností, která je po něm vyžadována. To je efektivní pouze tehdy, pokud byla udělena v pravý čas a pokud byla přiměřená.

5.2.1 Podněty využívané při výcviku psa

Při výcviku psa je brán podnět jako jakékoliv podráždění nervové soustavy psa. Může být vyvoláno vnějším prostředím, ve kterém se policejní pes nachází, nebo může přijít z vnitřního prostředí organismu psa (vliv zvýšené teploty, onemocnění, přeplněný močový měchýř, atd.). Podněty mohou být nepodmíněné, kam řadíme podněty mechanické (tlak ruky, pochvala poplácáním rukou, působení obojku, vodítka), chuťové (všechny druhy pamlsků) a podmíněné (pachy, zvukové signály, slovní pochvala, posunky psovoda, povely psovoda).

5.2.2 Základní metody výcviku psa

Co se rozumí pod pojmem metoda výcviku? Je to způsob, jak působí psovod na psa určitými podněty. Při výcviku psů se používají tyto metody:

- mechanická,
- napodobovací,
- intenzivní,
- chuťově dráždivá,
- kontrastní.

Mechanická metoda je způsob výcviku, kdy psovod donutí psa k požadovanému výkonu použitím mechanických nepodmíněných podnětů. Pes se rychle naučí cvik a dlouho si ho pamatuje. Nevýhodou je, že se může narušit dobrý vztah mezi psovodem a psem. Vůbec

by se tato metoda neměla používat u štěněte nebo u cviků, kde je od psa vyžadována dobrovolná aktivita.

Napodobovací metoda je vhodná především u štěňat při učení některých cviků, kdy se použije vycvičený pes, který s nevycvičeným provádí společně cviky. Nejčastěji se používá při nácviku štěkání na rozkaz, zdolávání překážek, při budování zlobivosti.

Intenzivní metoda se využívá hlavně u společných výcviků, kdy je na jednotlivých staništích organizován výcvik podle fází od jednoduššího ke složitějšímu pod odborným dohledem instruktora výcviku. Psovod se psem postupně prochází jednotlivá stanoviště, procvičí daný cvik na více pokusech v malém časovém období. To vše pod odborným dohledem. Hlavní výhodou této metody je budování podmíněného reflexu a možnost individuálního přístupu k výcviku. Nevýhodou naopak bývá rychlá unavitelnost psa následkem nepřiměřeně větší zátěže psa. Tomu se dá předejít správnou organizací práce při výcviku a jeho skladby, správnou motivací psa.

Chuťově dráždivá metoda je založena na kladném zpevnování žádoucích činností pomocí pamlsků, které psa silně povzbuzují k výkonu. Pomáhá rychle upevňovat návyky a zároveň kontakt mezi psem a psovodem. Bohužel vybudované návyky jsou nepevné a pes se v rušivých podmínkách stává těžko ovladatelný. Pes je sytý, účinek metody téměř nulový.

Kontrastní metoda spojuje dvě metody výcviku, mechanickou a chuťově dráždivou. Tedy po provedení povelu, posunku, přinucení následuje odměna. Tato metoda je nejúčinnější a nejpoužívanější. Dobře a rychle pomáhá vybudovat požadované návyky, ty jsou pak trvalé a když je metoda dobře používána, nedochází k narušení kontaktu mezi psem a psovodem. Psi vycvičení touto metodou jsou schopni pracovat i za ztížených podmínek v rušivém prostředí.

5.2.3 Podmíněné a nepodmíněné reflexy psa

Reflexní činnost je jednou z nejdůležitějších otázek teorie vyšší nervové činnosti. Reflexy se dělí na nepodmíněné a podmíněné.

Nepodmíněné jsou všechny reflexy, s nimiž se pes narodil. Jsou během života neměnné a jsou dědičné. Zajišťují psu jeho existenci od samotného narození, tedy schopnost přijímat potravu, sací reflex, schopnost pohybovat se, schopnost vylučovat. Z výcvikového hlediska

je důležitý nepodmíněný reflex v tom, že na jeho základě se u psa během života vytváří reflex podmíněný. Významným nepodmíněným reflexem je reflex orientační („co je to?“). Je to instinkt vrozený, usměrňuje chování psa v nových podmínkách. Nutí psa k zvědavosti, k prozkoumávání nových neprozkoumaných podmínek, jevů i předmětů. Pes se snaží na novou věc reagovat, snaží se ji poznat, prozkoumat. Silně se projevuje hlavně u štěňat (první zdolávání schodů, první cesta s psovodem do sklepa, do neznámých prostor, k vozidlu) a mladých psů.

Příklad záporné stránky v případě nesprávného postupu psovoda při výchově štěněte: Pokud se štěně při vycházce rozštěká na nějaký předmět, který leží na jeho trase, správný postup psovoda je následovný:

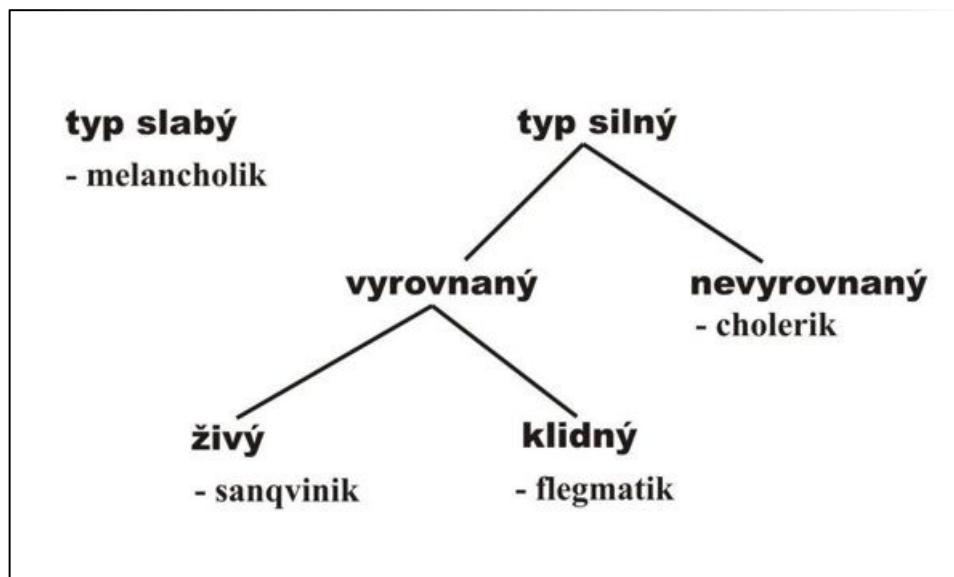
- štěně povzbudit, dojít k předmětu,
- sám si předmět prohlédnout a opatrně položit na zem,
- přivolat k sobě štěně, nechat ho předmět očichat, aby zjistilo, že mu nehrozí nebezpečí.

Dojde k tomu, že orientační reflex bude nahrazen získanou zkušeností a při příští vycházce se štěně předmětu už bát nebude. Pokud by psovod na danou situaci nereagoval nebo by předmětem štěně strašil, prohloubil a zesílil by u něj pasivní obrannou reakci, jejímž výsledkem bude bázlivost na neznámé předměty.

Podmíněné reflexy se u psa vytvářejí až v průběhu jeho života, jak hromadí získané zkušenosti. Rozumíme tím nové a dočasné nervové spojení, které vzniká v kůře mozkové na základě nepodmíněných reflexů. Hovoříme o novém nervovém spojení, protože vzniká v mozku psa na základě získaných zkušeností až během život. Metodiku vytváření podmíněných reflexů vybudoval I.P. Pavlov, sovětský fyziolog.

5.2.4 Typologie psů z hlediska vyšší nervové činnosti dle Pavlova

Podle síly vzruchu a útlumu, vyrovnanosti vzruchu a útlumu, pohyblivosti vzruchu a útlumu určujeme typy psů (mimoходом obdobně určujeme i typy lidí). Určujeme typy psů podle vyšší nervové činnosti. I.P.Pavlov provedl základní dělení psů, a to na typ slabý a typ silný. Typ silný dále dělí na psy nevyrovnané – choleriky a na psy vyrovnané – sangviniky a flegmatiky. [14]



Obr. 12 – Základní dělení psů podle I.P. Pavlova

Slabý typ se nazývá *melancholik*. Typ psa **melancholika** má oba nervové procesy vzruchu i útlumu slabé a nevýrazné. U výcviku je potřeba vyloučit silnější podněty, protože by vedly ke vzniku ochranného nadhraničního útlumu a pasivní obranné reakce, která je podstatou bázlivosti. Pes tohoto typu silně reaguje na jakékoli vnější podněty. V cizím prostředí je neklidný, má stále stažený ocas, chvěje se, močí, má snahu utéct. Pro výcvik je zcela nevhodný.

Psovod musí mít široké a přesné znalosti o biologických základech učení u psů. Výcvik je založen na učení psa při optimálních podmínkách, které jsou vytvořeny pro rozvinutí dovedností psa. Motivujícím prvkem je odměna. Kousek pamlsku ve správný moment pomůže psovi ke mnoha malým úspěchům v oblasti vzdělávání, pes zůstává motivovaný a těší se na výcvik... A psi, kteří mají chuť a vůli se učit nikoli pomocí strachu z trestu, ale proto, že jejich lidé to chtějí, je ideální. Jasně pochopení komunikace mezi psem a člověkem a jejich každodenní interakce mezi psy a lidmi vytváří výborný vztah. Dostatek znalostí o chování psů může také v obtížných situacích významně pomoci. Často také tím, že lidé získají nezbytnou „suverenitu“, stanou se vůdci smečky, a tím odstraní většinu nepochopení a vytvoří vztah založený na důvěře, nikoli na vynucené slepé poslušnosti. [15]

U melancholiků často pozorujeme strach. Nemají potřebu objevovat nové a nepoznané. Třeba i před domnělým nebezpečím utíkají a často se skrývají podle podmínek v koutech,

pod postelí, pod autem... Zejména v cizím prostředí jsou ve stálém střehu. V případě, že mají pocit ohrožení a nemohou utéci nebo se ukrýt, reagují s agresí. Psi obou skupin mají nízké sebevědomí. K cizím lidem a předmětům jsou nedůvěřiví, těžko se kontaktují s ostatními psy, k neznámým lidem mají více než odstup.

Silný typ se dělí na nevyrovnaný typ – *choleric* a vyrovnaný typ – *sangvinik* (živý), *flegmatik* (klidný). **Choleric** je silný nevyrovnaný typ psa, procesy vzruchu u něj převažují nad procesy útlumu. Výcvik je náročný, zvládne ho pouze zkušený psovod. Takový pes má neopodstatněné výbuchy vzrušivosti někdy vedoucí až k agresivnímu jednání. Hůř se zklidňuje. Je velmi fyzicky pohyblivý. I když je velmi těžce zvladatelný, při dobrém vedení výcviku zkušeným psovodem je pro výcvik vhodný. Nejvíce je potřeba věnovat se cvikům, u kterých se střídají akce s klidovými fázemi (hlavně obrana). **Flegmatik** je vyrovnaný typ, klidný. Síla procesů vzruchu a útlumu je dobrá a vyrovnaná. Pomalu se střídá proces vzruchu s procesem útlumu. Podmíněné reflexy se budují pomaleji než u sangvinika. Je vhodný pro výcvik, i když se u něj nedaří rychle střídat cviky, výkony jsou pomalé pes nesnese velké zatížení. **Sangvinik** je živý a vyrovnaný typ psa. Podmíněná reflexní činnost se buduje velmi rychle. Pes po pár pokusech provádí pokusy velmi rychle, přesně, živě, radostně. Nervové procesy vzruchu a útlumu jsou u něj vyrovnané. Pes tohoto typu se dokáže dokonale přizpůsobit silným podnětům, náhlým a rychlým změnám. Snese i velkou zátěž. Je to nejvhodnější typ psa pro výcvik a praktický výkon.

Rozdělení psů z hlediska vyšší nervové činnosti do čtyřech základních typů je v praxi rozšířeno o mnoho mezitypů, protože málo psů je vyhraněných v jednom základním typu.



Obr. 13 – Výcvik psa

CNS spojuje několik opakujících se jednoduchých úkonů v jeden souhrnný úkon.

Pokud je naším cílem při výcviku, aby pes na jeden povel (podmíněný podnět) prováděl tento souhrnný úkon, pak hovoříme o tzv. kladném dynamické stereotypu. V opačném případě hovoříme o záporném dynamickém stereotypu. Uvedme si příklad kladného dynamického stereotypu, se kterým se každý z nás při výcviku setkává. Klasickým příkladem je např. aport skokem.



Obr. 14 – Aport psa

Zkusme tento cvik rozebrat po jednotlivých fázích. Aport skokem začíná, ostatně tak jako všechny cviky poslušnosti, v základním postoji. To znamená, že pes sedí u nohy. Na pokyn rozhodčího odhodí psovod činku přes překážku a pes čeká na povel psovoda. Na povel pes okamžitě vyběhne, skokem překoná překážku, uchopí aport, se kterým se rychle vrací zpět. Při zpáteční cestě opět přeskočí překážku, předsedne před psovoda a drží činku do doby, než mu ji spolu s dalším povellem odebere. Po krátké přestávce, opět na další povel, se pes přiřazuje k noze. Fáze od vyběhnutí pro aport až po předsednutí činí pes na jediný povel (povel „vpřed“ a „aport“ beru jako jeden povel).

O záporný dynamický stereotyp půjde tam, kdy pes provádí na jeden povel další úkony či fáze cviku, při kterých je ale ona samostatnost v provádění (automatické provádění) nežádoucí. Ukažme si onen záporný dynamický stereotyp opět na typickém příkladu. Nemusíme poukazovat další cvik, klidně můžeme zůstat u aportu. Mnohdy se stává,

že po odebrání aportu pes již nečeká na další povel psovoda a přiřazuje se automaticky k noze. V tomto případě je přímo nežádoucí, aby si pes s odebráním aportu spojil okamžité přiřazení k noze, tedy přiřazení k noze bez povelu. Shodou okolností uvedený příklad nežádoucího dynamického stereotypu je k vidění poměrně často, a to nejen při nižších stupních vycvičenosti .(11)

5.2.5 Plemena psů využívaná u SBS

Plemeno psů je skupina psů mající podobný původ a shodné specifické povahové a exteriérové vlastnosti, které jsou předávány v rámci chovu z rodiče na jejich potomky.

Nejčastěji používanými plemeny jsou : německý ovčák, belgický ovčák, labradorský retrívr.



Obr. 15s – Německý ovčák



Obr. 16 - Belgický ovčák



Obr. 17 - Labradorský retrív

Dále je zařazeno i několik jedinců těchto plemen: velký knírač, rotvajler, doberman, střední knírač, nulteriér, pitbulteriér, americký stafordšírský teriér, gordonsetr a výmarský ohaň.



Obr. 18 - Stafordšírský triér



Obr. 19 - Rotvajler



Obr. 20 – Dobrman

Můžeme se setkat i s kříženci, a to nejčastěji tzv. bojových plemen, například rotvajlera, bulteriéra a amerického stafordšírského teriéra (slangově nazýván rotobul).



Obr. 21 - Rotobul

5.2.6 Způsoby použití cvičeného psa

Psovod se psem vykonává v objektu kontrolní činnosti. Psovod je doprovázen při obchůzkové činnosti v objektu psem.

Výhody použití psa:

- psovod se cítí bezpečněji (pes dodává strážnému sebevědomí),
- psovod může pracovat sám, ušetří další pracovní sílu,
- pes je schopen díky svým schopnostem včas upozornit na osobu (avizovat),
- psa lze použít i přesto, že je objekt elektronicky zajištěn.

Pes střeží objekt samostatně, a to těmito možnými způsoby: střežení na volno, střežení na pohyblivém stanovišti - na bloku, střežení na pevném stanovišti - u úvazného kolíku - u boudy - střežení pomocí signální stěny - střežení podél oplocení v koridoru.

Výhody použití psa:

- při volném střežení dokáže pes zajistit velký prostor,
- psi pracují samostatně, nejsou tak vysoké požadavky na pracovní síly.

Střežený objekt, ve kterém jsou využíváni k ostraze psi, by měl být z venku opatřen výstražnými nápisy, upozorněním a značkami. Ostraha objektů prováděná pracovníkem SBS se psem je vhodná, pokud je oplocení z průhledného materiálu (například pletivové oplocení). Strážný má tak přehled o dění za hranicí střeženého objektu či prostoru. Důležité je si uvědomit, že pes je vhodným doplňkem elektronických zabezpečovacích systémů a nákladného zajištění. Tyto systémy jsou schopny upozornit na vniknutí osoby, ale nemožou osobu zadržet. Pes rovněž působí preventivně, protože odradí osobu od útoku.

Výcvik u většiny psů, i se složenou zkouškou z výkonu v rámci sportovní kynologie, neodpovídá potřebám SBS. Výjimku tvoří pouze speciální sdružení TART, kde je výcvik veden k praktickým situacím. SBS by měla psůvoda se služebním psem přezkoušet a to zkušeným pracovníkem - psůvodem, nebo sjednat takové přezkoušení u jiné agentury. Rovněž by měl být pes v rámci výkonu ostrahy prověřen, zda je schopen zasáhnout v případě napadení objektu. Za tímto účelem se provádí uměle vyvolané narušení objektu - aktivizace, kterou provádí proškolený figurant v ochranném oděvu. Tato problematika však není legislativně řešena a dá se říci, že zákon, který by upravoval činnost SBS, citelně chybí. V případě, že bude vznikat zákon zabývající se touto problematikou, bylo by vhodné začlenit i pasáž o použití služebních psů. Psi by měli být přezkoušeni odborníkem, kdy by na základě přezkoušení získali osvědčení.

Některé SBS mají vlastní výcvikové středisko pro psy a provádí celoročně kondiční výcvik psů. Dalším problémem je ta skutečnost, že nelze dostatečně identifikovat psa využívaného SBS. Často se jedná o psy bez průkazu původu. Tak je možné předložit potvrzení kynologického klubu, že je pes vycvičen, ale potvrzení mohlo být vystaveno na jiného psa. V neposlední řadě by měla být SBS prováděna kontrola povinného očkování psů. Především očkování proti vzteklině. Psi mohou při výkonu služby zakročit proti narušiteli objektu a může dojít k pokousání člověka psem. [16]

V problematice „hlídacích služeb“ je kynologická práce naprosto nezastupitelná a pes se dostává do popředí zájmu zákazníků. Otázka ovšem zní, kdy a jak psa správně nasadit a jak mu vytvořit optimální prostředí pro výkon služby. Zásadou zde musí být především rovný vztah mezi psem a psovodem, přičemž pes musí mít pocit, že psovod je jeho „partáček“ ve službě v postavení „velitele hlídky“, tedy nadřízený.

5.2.7 Pes jako zbraň

Předpisy stanovují využití služebních psů při strážní službě v působnosti ozbrojených sil a sborů. Pes je tedy ve smyslu trestního práva považován za věc a za určitých podmínek (nutná obrana, krajní nouze) může být psovodem použit jako zbraň.

Odpovědnost strážného za škodu či jinou újmu způsobenou psem řeší Občanský zákoník, zákon č. 40/1964 Sb., kde ve smyslu ustanovení § 415 je každý povinen počínat si tak, aby nedocházelo ke škodám na zdraví, na majetku, na přírodě a životním prostředí. Pokud pes způsobí škodu (na věci – věc rozkouše, na zdraví – pokouše nebo zraní nějakého člověka), je vlastník (majitel) psa za tuto škodu odpovědný. V případě napadení strážného útočníkem je vždy zapotřebí osobu útočníka omezit na osobní svobodě a neprodleně informovat Policii ČR. O incidentu musí být vyrozuměno vedení SBS a je-li to ve smluvních povinnostech strážní služby, tak i pověření zástupce smluvního partnera.

Strážný může použít psa jako zbraň, jsou-li splněny podmínky nutné obrany nebo krajní nouze. Po jejím skončení je však strážný povinen poskytnout první pomoc útočníkovi, nesmí opomenout základní pravidla zajištění bezpečnosti své nebo dalších strážných. Pokud je pachatel pokousán, nebo jinak psem zraněn, musí se pes odvést k veterináři, aby veterinář potvrdil, že pes nemá vzteklinu nebo jiné infekční onemocnění (odběrem a rozbořením slin psa). Písemné vyjádření veterináře bude poté důkazem v případě, že pachatel - útočník by na strážného podal žalobu a domáhal by se náhrady škody.

6 PRÁVNÍ ÚPRAVA SBS Z POHLEDU DE LEGE FERENDA

V současné době v ČR stále probíhají přípravné práce na zvláštním zákonu pro oblast SBS, přičemž v roce 2011 sice již byl návrh zveřejněn, nicméně po mezirezortním připomínkovém řízení patrně dochází k jeho nemalému přepracování. Jedná se o návrh zákona o soukromé bezpečnostní činnosti a soukromé bezpečnostní službě a o změně souvisejících zákonů (dále také jen „návrh zákona o SBČ“), který byl zveřejněn v systému EKLEP v květnu 2011; viz Návrh zákona o soukromé bezpečnostní činnosti a soukromé bezpečnostní službě a o změně souvisejících zákonů. Po tříleté intenzivní přípravě zákona o SBS došel návrh začátkem roku 2013 do Legislativní rady vlády ČR. V médiích se dne 26. 09. 2014 objevily zprávy, informace a hodnocení nového zákona, který v případě přijetí parlamentem bude regulovat soukromé bezpečnostní činnosti. Tj. činnosti v oblasti ochrany osob a majetku, činnosti soukromých detektivů, převozy hotovosti, cenin a cenných předmětů v hodnotě převyšující 5 000 000 Kč, technické služby k ochraně osob a majetku, bezpečnostní poradenství. Aktuální stav je takový, že právní úprava SBS se soustředí do živnostenského zákona, předmětný druh podnikání je podmíněn udělením koncese, ale tu bez dalšího živnostenský úřad vydává, když žadatel splňuje podmínky stanovené zákonem. Do daného procesu není přímo zapojen žádný ústřední orgán státní správy, není zakotven žádný speciální dohled nad oblastí komerční bezpečnosti. Nejsou ani vymezeny meze jejího poskytování v podobě definice dotčených živností. Zákon klade na žadatele o dané koncese pouze požadavek odborné způsobilosti.

Úprava obsažená v živnostenském zákoně, který ji upravuje jako běžnou formu podnikání, je nesystémová, povrchní a zcela nedostatečná. Neexistuje žádný systém regulace tohoto druhu podnikání, zcela nedostatečně jsou upraveny požadavky na bezúhonnost, spolehlivost, odbornou kvalifikaci provozovatelů i zaměstnanců, živnostenská kontrola je zcela neúčinná, neexistují adekvátní sankce za porušování předpisů ani žádné účinné mechanismy, které by zabránily zneužití SBS organizovaným zločinem či cizími zpravodajskými službami. Pro ochranu osob či majetku vlastními zaměstnanci pak právní úprava neexistuje vůbec.

Na jaké otázky by se měla právní úprava poskytování SBS zaměřit? V první řadě by měla být tato problematika upravena a zakotvena v samostatném zákoně o SBS. Česká republika je jednou z mála zemí Evropské unie, která takovou úpravu ještě nemá.

Je provedeno rozdělení do pěti kategorií : [17]

Kategorie bezpečnostních služeb:

- ostraha majetku a osob,
- činnost soukromých detektivů,
- převoz hotovosti a cenin,
- technická služba k ochraně osob a majetku,
- bezpečnostní poradenství.

Každá z těchto kategorií má svůj specifický obsah uvedený dále.

Ostraha majetku a osob

- ochrana movitého a nemovitého majetku, osob a právních zájmů,
- zajišťování pořádku v místech veřejných akcí,
- provoz a obsluha dohledových center, které například přijímají informace o narušení konkrétního střeženého místa,
- převoz hotovosti a cenin do hodnoty 5 000 000 Kč (rozdíl od speciální kategorie převoz hotovosti a cenin, kde se vyžaduje překročení této hodnoty).

Činnost soukromých detektivů

- hledání určité osoby,
- zjišťování skutečností, které bude možné uplatnit u orgánu státu (soud, správní orgán),
- získávání informací o konkrétní osobě (samozřejmě za splnění podmínek zákona č 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů),
- dále se bude jednat o získávání informací v souvislosti s vymáháním pohledávky a při vyhledávání protiprávního jednání ohrožujícího obchodní tajemství apod.

Převoz hotovosti a cenin

Převozem hotovostí a cenin se rozumí přeprava takových hotovostí a cenin, popřípadě jiného majetku vyžadujícího ostrahu, které přesahují hodnotu 5 000 000 Kč za současného poskytování doprovodných služeb (počítání, ověřování a zpracování, výměna a směna nominálu, správa depozita apod.).

Technická služba k ochraně osob a majetku

Tato služba je úzce spojena se zabezpečovacími systémy a dohledovými, poplachovými a přijímacími centry. V podstatě se bude jednat o bezpečnostní službu, která opravňuje

jejího držitele k projektování, kontrole, montáži, údržbě a opravě zabezpečovacích systémů a montáží, údržbě, servisu a revizi dohledového, poplachového a přijímacího centra.

Bezpečnostní poradenství

Jedná se o speciální možnost provozovatele poskytovat vzdělávací činnost v oboru bezpečnostních činností a poradenskou, analytickou, auditorskou, projekční apod. činnost související s jednotlivými bezpečnostními činnostmi ve smyslu nového zákona. Samotné bezpečnostní činnosti uvedené v předchozích bodech nicméně vykonávat nemohou.

Získání licence

Možnost provádět bezpečnostní soukromou činnost je závislá na získání licence. Přesné podmínky pro získání licence jsou různých zemích odlišné. Liší se i doba trvání licence.

V českém návrhu zákona o SBČ se rovněž předpokládá možnost provozovat soukromé bezpečnostní služby pouze s patřičnou licencí, kterou by mělo vydávat Ministerstvo vnitra, a to zpravidla na dobu 10 let, nebo kratší, je-li o to požádáno. Licence je třeba vydávat na dobu určitou, aby podmínky provozování činnosti mohly být pravidelně ověřovány.

Zákon upravuje podmínky, které musí být splněny a to pro fyzické a právnické osoby zvlášť. Jmenovitě dosažení věku 21 let, způsobilost k právním úkonům, bezúhonnost, spolehlivost, negativní lustrační osvědčení, odborná způsobilost.

V rámci licenčního řízení by měla být poskytována také závazná stanoviska dalších orgánů, a to konkrétně Bezpečnostní informační služby, Úřadu pro zahraniční styky a informace, Vojenského zpravodajství a Policie České republiky. Rozhodování o licencích a kontrolu musí zajišťovat stát. Není vhodné (a ani v zahraničí obvyklé), aby si ji vykonávaly soukromé bezpečnostní služby samy (např. ve formě samosprávné komory).

Působení SBS a jejich vztahy ke státním orgánům

Rozumí se tím vymezení druhových činností, které SBS mohou vykonávat. Je vhodné legislativně upravit potenciální vztahy SBS k orgánům státu. Některé země tak uplatňují požadavky neslučitelnosti profese v oblasti komerční bezpečnosti s prací u policie či u jiných bezpečnostních složek, případně s jinou prací ve veřejném sektoru vůbec. Někde je dokonce zakotven tzv. princip zvláštnosti (speciality principle), v souladu s nímž soukromé bezpečnostní agentury nemohou provádět žádné jiné služby než právě služby bezpečnostní.

SBS se zabývají ochranou různých míst a budov, včetně jaderných elektráren, vojenských objektů, letišť, přístavů, ba dokonce i parlamentních sídel. Pravidelně nabízejí přepravu cenností a hotovosti a také osobní ochranu. Záleží tedy na národní legislativě, kde nastaví meze působení SBS. Důležité je, aby byl stát vždy schopen vykonávat efektivní kontrolu nad SBS.

Požadavky kladené na pracovníky SBS a jejich postavení, práva a povinnosti při výkonu bezpečnostní činnosti

Soukromá bezpečnostní činnost může mít dalekosáhlé dopady do životů jiných osob, proto je velmi důležité, aby ji vykonávali kvalifikovaní pracovníci. při jejich výběru a přijímání je potřeba ověřovat jejich minulost tedy s relevantním zaměřením zejména na jejich předešlé pracovní zkušenosti a trestní minulost.

Mezi dalšími požadavky na bezpečnostní pracovníky se objevují různé minimální věkové hranice (zpravidla 18 či 21 let), občanství daného státu (respektive Evropské unie), vhodné charakterové rysy, praxe, případně i určité minimální vzdělání, a zákaz výkonu stanovených neslučitelných aktivit, a to buď aktuálně, nebo i ve vymezeném časovém úseku v minulosti.

Mezi kvalifikačními požadavky na zaměstnance vykonávající soukromou bezpečnostní činnost se v českém návrhu zákona neobjevují žádné nepravidelnosti ve srovnání s jinými typickými evropskými úpravami. Za zmínku stojí skutečnost, že v rámci ověřování zdravotní způsobilosti dotčených osob se počítá jak s prohlídkami při vstupu do zaměstnání, tak s následnými prohlídkami (pravidelnými i mimořádnými v případě potřeby).

Dohled nad činností SBS

Důležité je, kdo tento dohled vykonává, jakým způsobem a s jakými možnými důsledky pro SBS.

Je žádoucí, aby soukromé bezpečnostní služby byly podrobeny dozoru ze strany státu. Zákon bude rozlišovat dvojí typ kontroly, a to tzv. dohled a dozor.

Zpravidla se jedná o ministerstvo vnitra, případně policii, ale daným úkolem může být pověřeno i ministerstvo spravedlnosti, ministerstvo obchodu nebo místní správní orgány. Formy dohledu mohou být velmi rozmanité. Pohybují se od povinnosti SBS podávat každoročně zprávy o své činnosti, přes provádění inspekčních prohlídek, a to jak předem

oznámených, tak neoznámených, až ke kontrole založené na individuálních stížnostech pocházejících od jiných fyzických i právnických osob.

Ochrana osobních údajů a ochrana osobnosti

Vzhledem k povaze SBS je také třeba jasně vymezit oblast ochrany osobních údajů a ochrany osobnosti, aby nedocházelo k jejich narušování. Za porušení je třeba uplatňovat ty nejpřísnější sankce (odnětí licence, vysoké peněžité sankce).

V první řadě je třeba říci, že ochrana osobních údajů podle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně osobních údajů“) nebude v žádném případě dotčena. Totéž platí i pro ustanovení Občanského zákoníku týkající se ochrany osobnosti. Provozovatel bude v pozici zpracovatele osobních údajů pro objednatele bezpečnostní služby. Poté, co získá požadované osobní údaje, předá tyto v rozsahu smlouvy uzavřené mezi provozovatelem bezpečnostní služby a objednatelem objednateli s tím, že ostatní získané zlikviduje. Vzhledem k tomu, že provozovatel bezpečnostní služby bude v pozici zpracovatele osobních údajů, bude se na tuto situaci přímo aplikovat ustanovení § 29 odst. 1 písm. a) zákona na ochranu osobních údajů upravující dozor Úřadu na ochranu osobních údajů nad plněním povinností vyplývajících z tohoto zákona. Současně se v této souvislosti uplatní ustanovení návrhu zákona o soukromé bezpečnostní činnosti, které předpokládá možnost ministerstva odejmout vydanou licenci za předpokladu, že poruší povinnost plynoucí mu ze zvláštních předpisů (kterým zákon na ochranu osobních údajů bezesporu je). [17]

SBS při své práci velmi často zasahuje do práv a chráněných zájmů třetích osob, včetně jejich soukromí. Mohou mít speciální výcvik, nosí zbraně, ovládají nebezpečné chvaty a hmaty. Tyto činnosti jsou v důsledku nekalé konkurence některých soukromých bezpečnostních firem mnohdy vykonávány ve velmi nízké kvalitě, lidmi, na které nejsou kladeny potřebné nároky na bezúhonnost, spolehlivost, odbornou či zdravotní způsobilost a jejichž příjmy jsou často na hranici minimální mzdy, včetně nedůstojných pracovních podmínek.

ZÁVĚR

Profesionálně vykonávané SBS jsou v dnešní době naprosto nepostradatelnou součástí systému zajišťování bezpečnosti a ochrany osob a majetku, a to nejen soukromých osob a firem, ale i státních organizací a samospráv.

SBS jsou totiž přirozeným „produktem“ demokratického právního státu, který ctí jak právo občanů chránit i sebe sama a svůj majetek, a to vlastními silami nebo i smluvními silami jiného, tak svobodu podnikání svých občanů.

A jaký je vztah soukromých bezpečnostních služeb a českého demokratického právního státu, zavázaného mimo jiné rovněž k ochraně lidských práv? Podnikání v oboru komerční bezpečnosti je v domácím prostředí relativně rozšířeným, snad i proto, že vstup do oboru je poměrně snadný. To však také znamená, že kvalita služeb poskytovaných v daném sektoru je velmi různorodá, zahrnuje i služby nekvalitní, vykonávané nekvalifikovanými či ne dostatečně poučenými a vzdělanými pracovníky, u nichž je tudíž zvýšená pravděpodobnost porušování lidských práv třetích osob.

V našich podmínkách zatím nehrozí, že by SBS nabyly takové síly, že by začaly vytlačovat státní moc z určitých činností a oblastí, přestože SBS dokonce někdy provádějí i vyšetřování trestné či jiné nezákonné činnosti na přání svých klientů místo policie státní. Buď nechtějí věc oznámit státním orgánům, nebo jim nevěří a snaží se eliminovat riziko odložení nebo předčasného ukončení případu v jejich rukou.

SBS jsou dnes vnímány jako významná součást české společnosti a jejího bezpečnostního systému. Významným rizikem je stále neexistující zákon o SBS, tudíž pracovníci v tomto sektoru nemají přesně stanoveny a nastaveny mantinely své práce, svého působení, což zvyšuje riziko jejich neoprávněných a nepřiměřených zásahů do základní práv jednotlivců na osobní svobodu, na soukromí, na nedotknutelnost.

Příčinou tohoto rizika přitom nejsou oni sami, ale stát a jeho nedostatečná pozornost vůči SBS. Poptávku po SBS může snižovat kvalitní důsledná činnost policie. Správně nastavený a fungující systém policie by neměl motivovat své příslušníky k přecházení do soukromé sféry, ale právě naopak.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

[1] BÁRTA, M. a kol. Soukromé bezpečnostní služby : obecné pojetí. Praha : Policejní akademie České republiky v Praze, 2011. s. 9.

[2] MACEK, P., NOVÁK, F. Privátní bezpečnostní služby. Praha : Police History, 2005. s. 19.

[3] MARX, G. T. Police and Democracy [online]. In AMIR, M., EINSTEIN, S. (eds.) Policing, Security and Democracy: Theory and Practice. Vol. 2. 16. 2. 2001 [cit. 2012-05-29]. Dostupné z: <http://web.mit.edu/gtmarx/www/dempol.html>.

[4] „... police are both a major support and a major threat to a democratic society“ (překlad aut.); viz MARX, G. T. Police and Democracy [online]. In AMIR, M., EINSTEIN, S. (eds.) Policing, Security and Democracy: Theory and Practice. Vol. 2. 16. 2. 2001 [cit. 2012-05-29]. Dostupné z: <http://web.mit.edu/gtmarx/www/dempol.html>.

[5] Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/o-nas-policie-ceske-republiky-policie-ceske-republiky.aspx> <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553>

[6] Zákon č. 555/1992 Sb., o vězeňské a justiční strážní České republiky ve znění pozdějších právních předpisů.

[7] Zákon č. 555/1992 Sb., o vězeňské a justiční strážní České republiky ve znění pozdějších právních předpisů.

[8] V MSČR č. 89/2004 S., vnější označení příslušníků Vězeňské služby v MSČR č. 474/2005 Sb., kterou se mění V MSČR č. 89/2004 Sb.

[9] Zákon č. 283/1991 Sb. , o Policii České republiky.

[10] § 48 a 50 zákona č. 169/1999 Sb.

[11] § 158b zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)

[12] Dostupné z: http://bezpecnostni-sbory.wbs.cz/clanky/6-2009/vezenska_sluzba.htm

[13] Dostupné z:

http://www.cevro.cz/web_files/soubory/234505/234506_D_cs_sbs_pravni_uprava_analyza_ci.pdf, Autor: Ing. Jaroslav Salivar, ředitel Centra bezpečnostních studií Vysoké školy CEVRO Institut

[14] Dostupné z: http://www.octaviusmalidaj.cz/clanky/Zaciname_cvicit_IPO/IPO5.htm
citace

[15] Dostupné z: <http://www.australiankelpie-ake293.cz/?p=391> ladislav mach – začínáme cvičit (nejen) IPO – 5. díl

[16] Dostupné z: <http://www.cz-pes.cz/literatura-sl-kynologie-2.php>

[17] Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/navrh-zakona-o-soukrome-bezpecnostni-cinnosti.aspx?q=Y2hudW09OQ%3d%3d>

[18] Dostupné z: <https://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/Stranky/celni-sprava.aspx>

[19] Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/navrh-zakona-o-soukrome-bezpecnostni-cinnosti.aspx?q=Y2hudW09OQ%3d%3d>

[20] Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/navrh-zakona-o-soukrome-bezpecnostni-cinnosti.aspx?q=Y2hudW09MTA%3d>

[21] Dostupné z: http://katalog.nsp.cz/karta_p.aspx?id_jp=30953&kod_sm1=6

[22] Dostupné z: http://katalog.nsp.cz/karta_p.aspx?id_jp=31008

[23] Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/o-nas-policie-ceske-republiky-policie-ceske-republiky.aspx>

[24] Dostupné z: <http://narodnikvalifikace.cz>

[25] KAMENÍK, Jiří s František BRABEC. Komerční bezpečnost: soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2007, 338 s. ISBN 978-807-3573-096.

[26] KYNCL, Jaromír. Odborná způsobilost v komerční bezpečnosti. 1. vyd. Praha: Professional Publishing. 2010, 219 s. ISBN 978-80-7431-028-7.

[27] PORADA, Viktor a Stanislav KŘÍŽOVSKÝ. Detektívno – pátracia činnosť detektivních kanceláří a bezpečnostních agentu. Vyd.1. Košice, 2008, 111 s. ISBN 978-80-89282-21-0.

[28] Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce.

[29] KAMENÍK, Jiří a Radek ZAPLETAL. Ekonomické a právní aspekty komerční bezpečnosti. Vyd. 1. Brno: Univerzita obrany, 2013, 85 s. ISBN 978-80-7231-933-6.

[30] MUSIL, Jan, Zdeněk KONRÁD a Jaroslav SUCHÁNEK. Kriminalistika. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, 2001, 512 s. ISBN 80-717-9362-0.

[31] Platné CSN-EN pro bezpečnostní systémy (projektování a montáž).

[32] VALOUCH, J. Projektování bezpečnostních systémů. 1. vydání, vydáno elektronicky. Vydavatel: Univerzita Tomáše Bati ve Zlín, 2012. 316 s. ISBN 978-80-7454-230-5.

[33] Dostupné z: <http://www.jablotron.com/CZ/pro-montazni-partnery/kurzyakademie/zaklady-elektronickeho-zabezpeceni-objektu>.

[34] LUKÁŠ, Luděk. Bezpečnostní technologie , systémy a management III. VeRBuM, 2013. ISBN 978-80-87500-35-4.

[35] Dostupné z: http://www.bezpecnostni-agentura.cz/data/mod_news/46/down/prirucka-k-priprave-na-zkousky-strazneho-otazky-ke-zkouskam.pdf

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

SBS	Soukromá bezpečnostní služba
CCTV	Closed Circuit Television, uzavřený televizní okruh
ČR	Česká republika
SKVP	Služba kriminální policie a vyšetřování
ÚOOZ	Útvar pro odhalování organizovaného zločinu
PČR	Policie České republiky
MV	Ministerstvo vnitra
KŘP	Krajské ředitelství policie
VS	Vězeňská služba
OP	občanský průkaz
PS	Poslanecká sněmovna
NSK	Národní soustava kvalifikací
EU	Evropská unie
SR	Sektorová rada
BOZP	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
IZS	Integrovaný záchranný systém
VŠ	Vysoká škola
PO	Požární ochrana
FCI	Mezinárodní kynologickou federací
DNA	Deoxyribonukleová kyselina
ICyA	International Cynological Association o.s.),
SBČ	Soukromá bezpečnostní činnost

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 – Znak Policie české republiky

http://im.novinky.cz/139/201395-top_foto1-gw1ci.jpg

Obr. 2 – Znak Městské policie

http://www.army.cz/images/id_11001_12000/11811/policie_m.jpg

Obr. 3 – Organizační schéma policie

<http://www.policie.cz/default.aspx>

Obr. 4 – Znak vězeňské služby České republiky

http://im.novinky.cz/365/203657-top_foto1-jv4iu.jpg

Obr. 5 – Znak celní správy

http://img.fotoalba.centrum.cz/img1/6749/136749_4_3dobpr.jpg

Obr. 6 – Znak Národní soustavy kvalifikací

<http://www.potifob.cz/files/imagepicker/p/potifob/nsk-logo.gif>

Obr. 7 – Strážný

http://media.novinky.cz/425/374257-top_foto1-l74rq.jpg?1369225804

Obr. 8 – Psovod bezpečnostní služby

<http://www.mpliberec.cz/data/images/psovodi/mvesely.jpg>

Obr. 9 – Pracovník dohledového centra

<http://www.profinet.cz/img/fyzicka-ostraha-02.jpg>

Obr. 10 – Detektiv koncipient

<http://iaodg.cz/wp-content/uploads/2014/01/akraditace3.jpg>

Obr. 11 – Vedoucí detektiv

<http://xfinity.cz/wp-content/uploads/2014/03/detektiv-1024x446.jpg>

Obr. 12 – Základní dělení psů podle I.P. Pavlova

http://www.octaviusmalidaj.cz/clanky/Zaciname_cvicit_IPO/IPO5.htm

Obr. 13 – Výcvik psa

http://www.octaviusmalidaj.cz/clanky/Zaciname_cvicit_IPO/IPO5.htm

Obr. 14 – Aport psa

http://www.octaviusmalidaj.cz/clanky/Zaciname_cvicit_IPO/IPO5.htm

Obr. 15 – Německý ovčák

http://www.dogtown.cz/blog/wp-content/uploads/2012/08/9295d79dad_70641321_o2.jpg

Obr. 16 - Belgický ovčák

<http://hafici.net/obr/atlas/max/1485.jpg>

Obr. 17 - Labradorský retrievr

http://nd03.jxs.cz/189/241/5535830577_58373516_o2.jpg

Obr. 18 - Stafordšírský triér

http://www.chovzvirat.cz/images/zvirata/americky-stafordsirsky-terier_jcn62mw.jpg

Obr. 19 - Rotvajler

http://i.idnes.cz/11/123/cl6/ALH402688_3195.jpg

Obr. 20 – Dobrman

<http://www.cz-pes.cz/atlas/dobrman/dobrman1.jpg>

Obr. 21 - Rotobul

http://img.ahaonline.cz/img/18/article/742187_import-staci-jediny-pohled-na-arga-a-gaunery-prejde-chut-delat-potize.jpg

SEZNAM TABULEK

Tab.1 Profesní kvalifikace v komerční bezpečnosti

Tab.2 Kvalifikační úrovně na rozlišení dosaženého vzdělání

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I:

Soubor otázek pro písemnou část zkoušky pro profesní kvalifikaci 1 Strážný – Aplikování právních základů bezpečnostní činnosti

Příloha P II:

Osvědčení o získání profesní kvalifikace

**PŘÍLOHA P I: SOUBOR OTÁZEK PRO PÍSEMNOU ČÁST
ZKOUŠKY PRO PROFESNÍ KVALIFIKACI 1 STRÁŽNÝ - UKÁZKA**

Soubor otázek pro písemnou část zkoušky - test

Profesní kvalifikace 1 Strážný

J. 2. 1. 99 Aplikování právních základů bezpečnostní činnosti

skupina otázek

Ústavní právo

zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, č. 2/1999 Sb., Listina základních práv a svobod

klíč: vybrat 1 otázku

1.	Listina základních práv a svobod stanovuje, že každý může činit ...	a	co je zákonem zakázáno pouze v mimořádných případech
		b	co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.
		c	vše pro své blaho
2.	Nedotknutelnost osoby a jejího soukromí ...	a	může být omezena, pokud to vážnost situace vyžaduje
		b	není zaručena
		c	je zaručena. Omezena může být jen v případech stanovených zákonem.
3.	Které jednání je trestným činem ...	a	vyplývá ze způsobené společenské újmy a vážnosti situace
		b	stanoví jen zákon
		c	není zákonem stanoveno
4.	V souladu s Listinou základních práv a svobod má právo na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě ...	a	každý mimo cizinců
		b	každá osoba starší 15 let
		c	každý
5.	Nedotknutelnost osoby a jejího soukromí je zaručena ...	a	Listinou základních práv a svobod
		b	prováděcí legislativou orgánů činných v trestním řízení
		c	není zákonem zaručena
6.	Právo odepřít výpověď, jestliže by jí dotčený způsobil nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobě blízké ...	a	není zákonem zaručeno
		b	není v zákonech zmíněno
		c	je dáno Listinou základních práv a svobod
7.	Vlastnictví zavazuje. Jeho výkon	a	může poškozovat lidské zdraví, přírodu a životní prostředí je-li to třeba k dosažení požadovaných hospodářských výsledků
		b	nesmí poškozovat lidské zdraví, přírodu a životní prostředí nad míru stanovenou zákonem
		c	není zákonem omezen

PŘÍLOHA P II: OSVĚDČENÍ O ZÍSKÁNÍ PROFESNÍ KVALIFIKACE

ČESKÁ REPUBLIKA

Autorizovaná osoba:

..... Číslo autorizace.....

(obchodní firma nebo název, sídlo a číslo autorizace autorizované osoby)

s autorizací udělenou dne: pod spisovou značkou:

autorizujícím orgánem:

Autorizovaný zástupce autorizované osoby:

*(jméno, popřípadě jména, příjmení, případný akademický
titul a vědecká hodnost autorizovaného zástupce)*

**OSVĚDČENÍ
O ZÍSKÁNÍ PROFESNÍ KVALIFIKACE**

.....
(jméno, popřípadě jména, a příjmení o případný akademický titul a vědecká hodnost)

.....
(rodné číslo, bylo-li přeléženo, jinak datum narození, a místo narození)

vykonal(a) dne v

před autorizovanou osobou **úspěšně zkoušku**

podle § 18 zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání
a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání),
ve znění zákona č. 53/2012 Sb.

a získal(a) profesní kvalifikaci:

.....
(název a číselné označení (kód) profesní kvalifikace)

Patisk získán

